Nr. 303 (3510) Warszawa, SOBOTA 27 Października 1928 r. Rok XXXIV

NIECH ŻYJE RZĄD ROBOTNICZY I WŁOŚCIAŃSKI

Redakcja przyjmuje interesantów od 1 do 2 po południu.
Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada.
Administracja czynna od 9 do 5 bez przerwy
Kasa czynna od 11 do 1-ej

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

ROBOTNIK

CENTRALNY ORGAN P.P.S.

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

NIECH ŻYJE SOCJALIZM!

WARSZAWA, ul. Warecka № 7
Redakcja — tel. 176-70.
Dyrekcja — tel. 120-13.
Administracja — tel. 313-80.
Drukarnia — tel. 173-43.
Konto czekowe P. K. O. Nr. 175

CENA NUMERU 20 GROSZY.

„PIONOWE" POMYSŁY
Z IDEOLOGJI B. B. S.

Na ostatniej Radzie Naczelnej Partji wystąpił pos. **Jaworowski**, obecny wódz t. zw. „P. P. S. F. R." (czytaj Frakcja Rządowa) z charakterystycznem uzasadnieniem stanowiska warszawskiego OKR. Było to oczywiście jeszcze przed „rozłamem" na gruncie Warszawy.

Musimy obecnie — mówił pos. **Jaworowski** — wysunąć na pierwszy plan nie „poziomą" (klasową) linję walki, lecz „pionową". Ugrupowanie „pionowe" oznacza ugrupowanie się partyj politycznych nie według interesów klasowych, lecz według „pionu" niepodległościowego. A więc ktokolwiek, niezależnie od stanowiska klasowego, znajduje się na „pionowej" linji niepodległości, ten winien stanąć w jednym, zgodnym szyku bojowym. Ponieważ zaś „Sanacja" (a więc i Rząd) stoją na stanowisku niepodległościowym, a PPS. również, więc winny iść razem. Tembardziej, że niepodległość jeszcze nie jest dostatecznie umocniona.

Przyciśnięty do muru w dyskusji po tych niefortunnych wywodach, pos. **Jaworowski** oświadczył w drugiem przemówieniu, że bynajmniej **nie chce rezygnować z frontu poziomego,** ale współdziałanie z „Sanacją" musi obecnie stać się regułą taktyczną.

Bardzo ciekawe są te wywody. Zwłaszcza, jak na obecnego przewódcę frakcji rzekomo „rewolucyjnej". W dyskusji mówcy natychmiast wykazali posłowi **Jaworowskiemu,** że właśnie odwrotnie — główne siły „Sanacji" nie mają nic wspólnego z niepodległością. Ani bowiem magnaterja i obszarnictwo z **Radziwiłłem** nie stanowią obozu niepodległościowego, lecz obóz „ugodowy" wobec wszystkich trzech zaborów; ani też wielki przemysł, który opierał się na rynkach wschodnich i popierał endecką neo-ugodę w Dumie; ani też (chyba!) handel z p. Wiślickim... To wszystko stanowiło właśnie **obóz antyniepodległościowy,** szukający ugody z carami i cesarzami. Przytem — obóz, nienawidzący PPS., ruchu niepodległościowego i — ongiś — osobiście **Piłsudskiego.**

Pozostaje więc obóz legjonowy w ściślejszem tego słowa znaczeniu. Tak, niewątpliwie jest to obóz niepodległościowy i zasłużony. Ale każdy widzi, że ten obóz obecnie **tonie** poprostu w morzu „Sanacji". Próbuje się odcinać, próbuje frondować, próbuje „lewicować". Niewiele z tego wychodzi — **tonie coraz głębiej.** Stosunki bowiem klasowe mają własną logikę.

Tak więc, jeśli pos. **Jaworowski** w imię niepodległości chciałby w jednym „pionie" umieścić obszarników z ks. **Radziwiłłem,** i przemysłowców z p. **Hołyńskim,** i kupców z p. **Wiślickim,** i min. **Meysztowicza** z Rządu i — PPS. (!), taki „pion" runąłby szybko na skutek fałszu wewnętrznego. Ładny „rewolucjonizm"!

Ale nie to jest jeszcze najważniejsze. Rezygnacja — bodaj częściowa— z klasowej pozycji rzekomo w imię niepodległości jest **wewnętrznie fałszywą** także z innych, bardziej zasadniczych względów. Wynika z głębokiego niezrozumienia istoty stanowiska PPS. w sprawie niepodległości, z niezrozumienia wzajemnego stanowiska **klasowości i niepodległości w programie.**

Pos. **Jaworowski,** jak widać, ostro przeciwstawia te dwa momenty i gotów jest, przynajmniej w dużej mierze, rezygnować z pierwszego (klasowości) na rzecz drugiego. Jednakowoż PPS-owska synteza polega na czemś zgoła innem.

Sądzimy, że właśnie klasowe stanowisko, łącząc przy sztandarze czerwonym masy proletarjuszy miast i wsi i rzucając je, w imię interesów klasy, do twórczości demokratycznej, do przebudowy Państwa współczesnego w duchu potrzeb szrokich mas, właśnie tem samem **upaństwawia** robotnika, jeśli tak można się wyrazić. Albowiem robotnik i chłop małorolny, walcząc i stopniowo zwyciężając, przerabiając maszynę państwową w duchu demokracji i socjalizmu, posiłkując się wciąż tą maszyną, przetwarzając organizację państwową, stwarzając nowe instytucje i t. d., tem samem staje się „państwowcem", tem samem staje się **naprawdę przekonanym** obrońcą niepodległości.

Krótkowzroczną jest ta polityka, która wyobraża sobie, iż dla niepodległości najlepiej będzie, jeśli się **pozbawi klasę robotniczą jej samodzielności klasowej;** jeśli się ją na stałe zwiąże z obcym, klasowo wrogim obozem; jeśli się zdegraduje wielką misję dziejową proletarjatu do roli jakiegoś „ogonka" przy obcych klasach i celach! Jeśli wreszcie, zgoła niesocjalistycznie, zastąpi się „poziomą" walkę klasową, która jest podstawą programu socjalistycznego, jakimś „pionem", nb. zgoła fantastycznym, jak to widzieliśmy wyżej.

Jaki może być rezultat takiej „pionowej" taktyki? Spółczesna klasa robotnicza, naogół bardzo wrażliwa, czując, iż czyni się z niej jakiś dodatek, prawie „bezpłatny" przy jakimś obszarnicko - kapitalistycznym „pionie", zerwie szybko z taką rzekomo „rewolucyjną" taktyką i pójdzie — dokąd? — naturalnie **do komunistów.** Powiedziałem to w dyskusji na Radzie Naczelnej, i to jest jasne. Fałszywa ta „rewolucyjność" w rzeczywistości, w konsekwencjach jest **komunizmem,** prowadzi do komunizmu. Na gruncie Warszawy w pewnej mierze przy wyborach już się to odczuło; warszawski OKR. tracił prawe skrzydło wyborców na rzecz konsekwentnej „Sanacji", a na lewem nic nie mógł wskórać w walce z komunistami. W rezultacie „pionowo" zleciał z 3 mandatów na jeden...

Niegdyś (18[illegible]) **Marks** pisał w sławnym „Manifeście", że „robotnik nie ma ojczyzny". Było to o tyle słuszne w swoim czasie, że robotnik nie miał praw i czuł się obcym Państwu. Wszystko to ca[illegible]wicie się zmieniło **w naszych czasach.** W takich Szwecji, Austrji, Belgji, socjaliści stanowią około 40 procent w parlamentach (dzięki taktyce klasowej!), uważają państwo za **swoje** Państwo, i są najwierniejszymi jego obrońcami. Czy przypominać np. właśnie **niepodległościową** rolę belgijskich socjalistów podczas niespodziewanego najazdu niemieckiego? To samo dzieje się we wszystkich Państwach.

Naturalnie, „koalicje" rzędowe, jawne czy też t. zw. ukryte, są zawsze możliwe — dla obrony Państwa **(Polska),** zagrożonej waluty **(Belgja)** i t. p. **Kautsky,** jak wiadomo, uważa koalicje nawet niemal za „regułę" w obecnym przejściowym okresie dziejowym. Nawet radykalny „lincki" program zezwala na nie. Czy jest to jednak ustalenie jakiego stałego „pionu"? rezygnacja z „poziomej", klasowej linji taktycznej, jako reguły? Nie. To są chwilowe, **inne** formy walki klasowej.

Kiepską przysługę właśnie niepodległości okazali by **Jaworowscy,** gdyby proklamowali „pionową" teorję jako zbawienie dla proletarjatu. Ta idea (pionowej solidarności) w swych fundamentach jest ideą **endecką.** W danej zaś sytuacji podobna polityka „pionowa" zaprowadziłaby tylko **do wzmocnienia „Sanacji" oddziałem robotniczym.** Lwowskie „sanacyjne" **„Słowo Polskie"** już dziś z tego się cieszy. W dalszych konsekwencjach zaś taka taktyka jest **antypaństwową** i komunistyczną.

Na podstawie **ścisłej umowy i programu,** socjalizm może czasami wstąpić do takiej lub innej formy koalicyjnej. Nigdy zaś zejść nie może do roli posłusznego „ogonka" przy zgoła obcym „pionie".

I dlatego te dziwaczne po[illegible] „pionowe" nazwano „rewolucyj[illegible]mi"? Czy dlatego, że prowadzą ob[illegible]jektywnie do komunizmu, Czy też dlatego, by (jak w popularnej ormiańskiej zagadce) „trudniej było zgadnąć"?...

Kazimierz Czapiński.

STRASZNA KATASTROFA KOLEJOWA W RUMUNJI

Bukareszt, 26 października. (PAT. Dzisiaj o godz. 2.30 w nocy wydarzyła się na stacji kolejowej Recca w pobliżu Slatina straszna katastrofa kolejowa, a mianowicie pośpieszny pociąg, zdążający z Bukaresztu, zderzył się z drugim pociągiem pośpiesznym idącym z Sibiu, przyczem 6 wagonów zostało zupełnie zniszczonych. 30 osób poniosło śmierć, około 50 jest ciężko rannych. Po przybyciu drużyn ratowniczych rannych odwieziono do szpitala w Bukareszcie.

Wagon, który miał iść do Paryża, został doszczętnie rozbity.

Bukareszt, 26 października. Większość zabitych stanowią pasażerowie III-ciej klasy, należący do sfer uboższych. W expressie symplońskim zniszczone zostały jedynie wagony bagażowy i pocztowy, oraz dwa przedziały wagonu sypialnego, które zajmowała rodzina włoska Rocca. Reszta pasażerów z tego wagonu odniosła cięższe lub lżejsze rany. Panika zwiększyła się jeszcze przez to, że katastrofa nastąpiła w czasie snu pasażerów. Obie lokomotywy są zupełnie zniszczone. Straty oceniane są na 12 miljonów leji.

Śledztwo stwierdziło, że wypadek spowodowany został przez niedbalstwo zwrotniczego, który po katastrofie zniknął bez śladu.

KOMUNIŚCI NIEMIECCY POD SĄDEM KOMINTERNU

Berlin, 26 października. (AW.). Zamieszanie w partji komunistycznej Niemiec wywołaną aferą Thälmana, oraz zwiększoną aktywnością, zarówno lewicowej jak i prawicowej opozycji, pogłębia się coraz bardziej. Z zarządzenia Moskwy, C. K. partji komunistycznej Niemiec został faktycznie zawieszony w czynnościach. Przewódcy heseńskiej partji komunistycznej Halma i Hausen otrzymali dymisję i przekazani zostali komisji kontrolującej Kominternu, w charakterze podsądnych. Heckert i 6 członków C. K. zawezwano do Moskwy, aby usprawiedliwili się ze swych czynności.

Depesza ta jest uzupełnieniem podanych przez nas wczoraj informacji.

XXI KONGRES P. P. S.
DO WSZYSTKICH ORGANIZACJI PARTYJNYCH

Nawiązując do naszych okólników w sprawie 21-go Kongresu Partji — przypominamy, że KONGRES ROZPOCZNIE SWOJE OBRADY 1-go LISTOPADA B. R. O GODZINIE 10-ej RANO W DĄBROWIE GÓRNICZEJ, UL. 3-go MAJA Nr. 14, SALA DOMU LUDOWEGO.

W nast. dniach, tj. 2, 3 i 4 listopada— obrady Kongresu toczyć się będą w Sosnowcu w sali miejscowego Teatru. Wszystkie O. K. R-y i Komitety winny wystawić pisemny mandat delegatom na Kongres, nadsyłając jednocześnie ich imię i nazwisko wraz z protokułem Konferencji Przedkongresowej na adres C. K. W.

Prócz tego należy wysłać listę imienną delegatów wraz z zamówieniem noclegów na ADRES TOW. T. DOBROWOLSKIEGO. ŁAWNIKA MAGISTRATU W SOSNOWCU.

Wszyscy delegaci oraz goście zamiejscowi winni w dniu 1-ym obrad, t. j. 1-O LISTOPADA (CZWARTEK) STAWIĆ SIĘ W SOSNOWCU W BIURZE KOMITETU GOSPODARCZEGO KONGRESU, MAGISTRAT, UL. WARSZAWSKA, A NIE W DĄBROWIE JAK PODAWANO W POPRZEDNIM KOMUNIKACIE. Z Sosnowca więc po zarejestrowaniu się i otrzymaniu kwater, delegaci tramwajami udadzą się do Dąbrowy na uroczyste otwarcie XXI Kongresu, poprzedzone uroczystością otwarcia Domu Ludowego.

Dalej nadmieniamy, że goście winni posiadać odnośne zaświadczenie Organizacji, do której należą. Tytułem pokrycia kosztów Kongresu, delegaci z głosem decydującym wpłacą 2 złote, otrzymując jednocześnie kartę wstępu. Goście kongresowi opłacają kartę wstępu na Kongres w wysokości 5 zł. Prosimy tedy możliwie szybko zawiadamiać C. K. W. i Sosnowiec o delegatach, przyczem dla uniknięcia nieporozumień, należy załatwiać korespondencję przedkongresową listami poleconemi. Przypominamy, że dyżury w okresie Kongresu będą funkcjonować na dworcach w Dąbrowie Górniczej i Sosnowcu.

Z socjalistycznem pozdrowieniem

Sekretarjat Generalny
C. K. W. P. P. S.

Z. P. P. S.

Posiedzenie plenarne Z. P. P. S. odbędzie się w poniedziałek 29 października o godz. 11 rano w gmachu Sejmu.

Obecność wszystkich towarzyszy posłów i senatorów absolutnie konieczna.

Prezes: **Marek.**

BEZ... CEREMONJI

„Ilustrowany Kurjer Codzienny" doniósł w numerze wczorajszym, że grono pp. posłów B. B. z p. **Sławkiem** na czele odbyło „konferencję" w gmachu Sejmu i ustaliło cały szereg rzeczy, między innemi, że „tempo" prac budżetowych „będzie... podobne do tempa w jakim odbywała się poprzednia debata budżetowa", że „generalna dyskusja budżetowa rozpocznie się nie wcześniej, aniżeli 15 nadchodzącego miesiąca" i t. d., i t. p.

Wszystko to bardzo pięknie, ale powstaje pytanie — zdawałoby się proste: **kto kieruje pracami Sejmu, marszałek Daszyński, czy klub B. B.?** My sądzimy, że marsz. **Daszyński,** i dlatego nie przesądzamy narazie, co „będzie", a czego „nie będzie".

Jednego natomiast jesteśmy pewni: **takiego** „tempa" prac budżetowych jak na wiosnę r. b. z pewnością nie będzie; bo tamto „tempo" **uniemożliwiło wszelką poważną** pracę nad budżetem.

NA MARGINESIE.
„WSZYSTKO PŁYNIE"

„Wszystko płynie" — mawiał stary filozof grecki. Aliści pośród wszelkich innych rzeczy płynnych najpłynniejszym z pewnością jest pogląd na świat i na ludzi p. redaktora **„Głosu Prawdy".**

Nie tak dawno temu pos. **Jaworowski** był uosobieniem wszystkich nieprawości; kumał się ponoć z „Kopsem" w sposób zgoła nieprzystojny; niweczył tradycje Partji, gubił jej idee; „gdzież jest C. K. W.!?" wołał wielkim głosem zacny „organ radykalizmu polskiego", „gdzież jest C. K. W., szlachetny CKW., tak lekkomyślnie pobłażliwy dla **Jaworowskiego i Szpotańskiego".**

Minęło kilkanaście miesięcy.

Jaworowski — to skarbiec cnót, tradycji, doświadczeń socjalizmu polskiego; p. **Szpotański** — to Marks odrodzony; wprawdzie przed sześcioma laty jeszcze wypierał się Socjalizmu, niby djabeł święconej wody; trudno: wypadki chodzą po ludziach; C. K. W. — to poprostu agenci komunistyczni; zresztą, co tam o nich mówić; dopiero przed dwoma tygodniami wstąpili do P. P. S. i odrazu ją zmarnowali; za to pos. **Downarowicz** zawsze trwał przy sztandarze; że zahaczał po drodze o „Piasta", o Str. Chłopskie, — ha, każdemu może się zdarzyć; pos. **Szczypiorski** układał program paryski; wszyscy robotnicy Warszawy są śmiertelnymi wrogami C. K. W.; Pruszków — to pępek świata i t. d., i t. p.

Biedny, rachityczny **„Przedświt"** ani weź nie może zdążyć za doświadczonym kolegą. **„Głos Prawdy"** go wyprzedza, popędza, napędza, daje mu „socjologję", „historję", „filozofję historji", wskazówki, nakazy, rozkazy, — wszystko.

Biedny **„Przedświt"...**

Przyszło na świat, nieboże, by „konsolidować polską myśl socjalistyczną". Narazie „skonsolidowało się" z **„Głosem Prawdy".** Spoglądalibyśmy raczej przez palce na imponującą „twórczość ideową" sprzymierzeńca p. **Biniszkiewicza,** gdyby nie ta obrzydliwa **metoda kłamania** i..., niestety, rzucania oszczerstw.

W rezultacie **„Dwugroszówka"** p. **Sadzewicza** nazwać raczyła grupę „rozłamową" ni mniej, ni więcej, jeno... „odrodzeniem moralnem" P. P. S. Za pochwałę **„Dwugroszówki"** należałoby właściwie, panowie z **„Przedświtu",** pociągnąć ją do odpowiedzialności o... obrazę w druku.

O **„Dwugroszówce",** jak już zaznaczaliśmy, pogadamy z trybuny sejmowej.

S. K.

DO WIADOMOŚCI PANÓW AUTORÓW ODEZWY RZEKOMO KOMITETU CENTRALNEGO KOMUNISTYCZNEJ PARTJI POLSKI

Zwróciliśmy wczoraj uwagę na zgoła, niestety, pro[illegible]kacyjną odezwę o rzeko[illegible] komunistów dla P. P. [illegible]drukowaną ustępami w [illegible]nikach „sanacyjnych". [illegible] ciekawości — czytelni[illegible] się z tekstem pisma [illegible]„Kominternu" do polskich [illegible]omunistów, wydrukowanego w **„Prawdzie"** moskiewskiej w dn. 28 września rb.

Red.

„C. K. W. P. P. S. stawia sobie za zadanie walkę z komunistami wszelkiemi środkami aż do fizycznego zniszczenia włącznie (?! przyp. nasz)... T. zw. opozycyjni przywódcy P. P. S. (Niedziałkowski, Diamand i in.)... są o wiele niebezpieczniejsi, niż otwarci zwolennicy faszyzmu — Jaworowscy..."

Ech Wy, „uczniowie" żandarmów rosyjskich. Skoro fabrykujecie odezwy „komunistyczne", tobyście przynajmniej czytywali pisma **komunistyczne.** Dalibóg, przepędzilibyśmy z punktu takich „fabrykantów" za... brak inteligencji i pomysłowości.

S.

WSPOLNICY DO ZYSKÓW

W okresie wyborów do Sejmu „Głos Prawdy“ uprawiał specjalną metodę dzielenia się zwycięstwami z PPS. Jeżeli w którym okręgu zwyciężyła lista PPS., w „Głosie Prawdy“ nazywało to się „zwycięstwem lewicy“, ponieważ — na nieszczęście — „Głos Prawdy“ także zalicza siebie do „lewicy“ Gdy natomiast gdziekolwiek PPS. nie powiodło się, „Głos Prawdy“ rozwiązywał spółkę i nazywało się to „klęską PPS.“.

Tę samą metodę uprawia obecnie „Gazeta Warszawska“. Gdy niedawno przez przeoczenie zaliczyliśmy b. posła chadeckiego Dymowskiego z „Rozwoju“ do endeków, „Gazeta“ oburzyła się na nas i wyparła się Dymowskiego. Natomiast, gdy w Bydgoszczy chadecy uzyskali w wyborach do Kasy Chorych 9 mandatów, endecy otrąbują to, jako zwycięstwo „listy narodowej“.

Panowie z „Głosu Prawdy“ i „Gazety Warszawskiej“! „Wspólnikiem“ można być do zysków i do strat, ale nigdy przecież do samych zysków.

REDUKCJE PRACOWNIKÓW WYDZIAŁU TECHNICZNEGO MAGISTRATU

Magistrat Warszawski zapowiedział redukcje około 350 pracowników Wydziału Technicznego, tłumacząc się brakiem pokrycia w budżecie. Dziwna rzecz! Na szumne wyjazdy zagranicę dygnitarzy magistrackich, na podwyższenia prawie o 100 proc. pensji prezydentów i ławników budżet wystarcza, lecz na głodowe płace pracowników miejskich niema pieniędzy.

Przytem nie jest tajemnicą, że budżet miejski za pierwsze półrocze 1928/29 dał nadwyżkę 43 miljonów zł. (budżet zwyczajny 5 milj. zł., budżet nadzwyczajny 38 milj. zł.). Więc jakże, Panie Prezydencie, niema pieniędzy!? Środki muszą się znaleść. W tak krytycznym czasie nie wolno robotników wyrzucać na bruk!

Tow. Tomasz Dobas

Wczoraj setki robotników Elektrowni Warszawskiej oddało ostatnią posługę długoletniemu robotnikowi Elektrowni, tow. **Tomaszowi Dobasowi**, który zmarł w wieku lat 77, członkowi Związku klasowego od samego powstania tego Związku. Zwłoki tow. **Dobasa**, odprowadzono na Nowe Brudno pod czerwonym sztandarem Związku prac. inst. użyt. publi. w Polsce, Oddział Warszawa III (Elektrownia). Konduktowi cały czas towarzyszyła orkiestra Związku. Nad grobem przemawiał imieniem organizacji przewodniczący Zarządu, tow. Karol Neubauer, podnosząc zasługi zmarłego i jego karność do Związku i jego postanowień. Podkreślił przytem ostatnie słowa zmarłego towarzysza, który prosił przed śmiercią, by mu nie dawano księdza przed trumną, chce mieć bowiem tylko czerwony sztandar, pod którym tyle lat walczył o lepsze jutro i robotniczą orkiestrę. Spełniło się życzenie zmarłego. Cześć zacnej pamięci zgasłego towarzysza.

Zarząd Oddziału Warszawa III Związku prac. komunalnych i instytucji użyteczności publicznej w Polsce.

PRACE RADY MIEJSKIEJ WARSZAWY

Jak się dowiadujemy, w bieżącym i następnym tygodniu nie będzie zwołane plenarne posiedzenie Rady Miejskiej jakkolwiek obradujące komisje przygotowały dostateczny materjał dla obrad pełnej rady. Prócz kwestji personalnej dotyczącej prezesa Rady Miejskiej Jaworowskiego, który wobec rozłamu w klubie radnych P. P. S. nie jest pewny swego stanowiska, niektóre komisje przygotowały sprawozdania z kilku spraw, których widocznie obecne prezydjum Rady Miejskiej nie chciałoby wprowadzać na porządek dzienny plenarnych posiedzeń Rady Miejskiej.

SPROSTOWANIE

We wczorajszem numerze „Robotnika“ w artykule o nowej książce tow. **B. Limanowskiego** p. t.: „Rozwój polskiej myśli socjalistycznej“ wkradły się dwa błędy.

W pierwszej szpalcie artykułu w ostatnim wierszu powinno być socjalizm **spółczesny**, a nie socjalizm społeczny. W pierwszej szpalcie w 6 wierszu od góry winno być **konspekt** dziejów, a nie komplet dziejów.

Rób coś!

WARSZAWA ROBOTNICZA JEST WIERNA P.P.S.

IMPONUJĄCA JEDNOMYŚLNOŚĆ WARSZAWSKIEGO WYDZIAŁU KOBIECEGO P. P. S.

Decydujące zebranie Warsz. Wydz. Kobiecego w dniu 23 b. m. zasługuje na specjalną wzmiankę, gdyż zarówno wysoki ideowy poziom, jak i zupełna **jednomyślność** głęboko wzruszonych towarzyszek, była niezwykłym momentem w szarem, przepracowanem, często głodującem życiu naszych towarzyszek. Bardzo licznie zebranym towarzyszkom przewodnicząca zebrania tow. Woszczyńska zreferowała tragedję, która z siłą gromu padła na nas, podważając dotąd tak jednolitą, tak silną jedność P. P. S.

Spracowane, przemęczone robotnice słuchały z zapartym oddechem; niejedna wstrzymywała ze wzruszenia łzy, które w końcu gradem płynęły po policzkach, a gdy przewodnicząca, kończąc przebieg ostatnich dni rewolty byłego O. K. R., zapytała kto pozostaje przy partji P. P. S., — **cała sala, wszystkie wstały** odruchowo, z okrzykiem: „niech żyje P. P. S.“. Poczem zebranie uchwaliło rezolucję ogłoszoną w środowym numerze „Robotnika“, w której dobitnie potępiono niszczycielską rozłamową robotę, oraz wyrażono protest przeciwko niesłusznemu przywłaszczeniu sobie przez grupę rozłamową nazwy frakcji rewolucyjnej.

Następnie tow. Dr. **J. Budzińska-Tylicka**, jako członek prezydjum Centr. Wydz. Kobiecego P. P. S. podziękowała zebranym za ich jednomyślność i jako Radna zdała sprawozdanie z zawiązanego klubu Radnych P. P. S. wiernych partji i wzywała do energicznej pracy organizacyjnej w tak ciężkim momencie. W dykusji zabierały głos towarzyszki: **J. Dobrowolska**, Iza **Zielińska, Woliniewska, Zawadzka, Klimowa, Migdałowa.** Delegatki kół fabrycznych opowiadały z oburzeniem, jak na terenie ich fabryk kolportują „Przedświt“ sanacji, jak wczorajsi towarzysze zaczynają ich teroryzować i prześladować; ci, którzy odeszli od pnia i korzeni socjalizmu polskiego, odrywając się, jak zgniła gałęź od zdrowego drzewa.

Odśpiewaniem „Czerwonego Sztandaru“ zakończyło się zebranie, imponujące swą powagą i jednomyślnością.

B. T.

MŁODZIEŻ T. U. R.

Na posiedzeniu Egzekutywy Warsz. Organ. Młodz. T. U. R. zapadła jednogłośnie następująca uchwała: Warsz. Organ. Młodz. T. U. R. stwierdza iż wszyscy Turowcy stoją niezłomnie przy sztandarach Polskiej Partji Socjalistycznej; żadne próby rozbijania przez b. Warsz. Okręgowy Kom. Robotniczy nie zdołają odwieść Młodzieży Robotniczej od jedynej jej przedstawicielki Polskiej Partji Socjalisytcznej, której Młodzież zawsze wierna pozostanie.

Egzekutywa Warsz. Org. Młodz. T. U. R.

JAK SIĘ „POWIĘKSZA“ SZEREGI?

Z chwilą, kiedy komitet cały fabryki P. W. A. T. i A. solidaryzując się z C. K. W. P. P. S., potępił rozbijacką robotę **Jaworowskiego**, ten ostatni pojął, iż jedna z potężniejszych placówek P.P.S. wysuwa mu się z ręki. Pragnąc ratować sytuację, chwycił się znanej metody i za pośrednictwem jednego z kierowników tej fabryki, p. **Jędrzejowskiego, zmusza pracujące tam kobiety, naogół mało orjentujące się w stosunkach warszawskich, do podpisywania listy, która jest niczem innem, tylko deklaracją, mającą na celu wykazać, że P. W. A. T. i A. solidaryzuje się z „socjal-sanatorami“.** Mamy jednak przekonanie, że robotnicy i robotnice należytą dadzą odprawę funkcjonarjuszowi frondy warszawskiej, i zdecydowanie stać będą przy sztandarze P. P. S.

Ponieważ wiele jeszcze metod prowokatorskich jest stosowane przez warchołów pragnących wywołać ferment na fabryce, przeto ze swej strony ostrzegamy **klasę pracującą**, piętnując metody Jaworowskiego, jednocześnie oświadczając, iż metody terorystyczne w zjednywaniu sobie zwolenników będziemy stawiać pod pręgierz opinji klasy pracującej.

I wreszcie pytanie pod adresem „frrrrakcji rrrrewolucyjnej“: **Na jakiej zasadzie dokonaliście przywłaszczenia sztandaru kołowego, ufundowanego przez ogół Pracowników P. W. A. T. i A. — wyszywając na nim „Frakcja Rewolucyjna P. P. S.“, nie zasięgając opinji i zgody fundatorów?** Wy sanacko-rządowa kompanja...

B. Suski.

PRAWDA O PRACOWNIKACH MIEJSKICH MAGISTRATU WARSZAWSKIEGO

Wczorajszy „Expres Poranny“ podał wiadomość, jakoby Związkowi Pracowników Miejskich, Warecka 7, groził rozłam i jakoby „tłumny wiec“ tychże pracowników w byłym W. O. K. R. rokował nadzieję na ściągnięcie do t. zw. „Frakcji rrrewolucyjnej“ 90 proc. pracowników miejskich. Otóż okazuje się, że na 14 członków Zarządu Związku tylko jeden nie głosował za rezolucją prezydjum, opowiadającą się za ścisłem stosowaniem statutów klasowych związków zawodowych. Pracownicy nic nie wiedzą o żadnym rozłamie, a skoro się znajdą jednostki, które odejdą, to ruch robotniczy nie będzie po nich płakał.

UCHWAŁA PRACOWNIKÓW TRAMWAJOWYCH

Wczoraj odbyło się zebranie Koła P. P. S. tramwajarzy w lokalu Wydziału Kobiet, Leszno 53. Po przemówieniach tow. tow. **Arcizewskiego, Haupy, Łętowskiego** i innych, zebrani zarejestrowali się w szeregach P. P. S. i wybrali tymczasowy komitet Koła w następującym składzie: tow. **Łętowski** — przewodniczący; tow. **Sawicki** — wiceprzewodniczący, tow. **Zalewski** — sekretarz; tow. tow. **Bem i Marchewka** — członkowie.

Uchwalono rezolucję, **która wyraża pełne zaufanie Centralnemu Komitetowi Wykonawczemu P. P. S. i Centralnej Komiji Związków Zawodowych; stwierdza, że uchwały Rady Naczelnej o stosunku do Rządu, popierającego kapitalizm w mieście i na wsi, znajdą poparcie całej klasy robotniczej, potępia grupę Jaworowskiego, oraz oświadcza, że wszelkie próby warcholstwa na terenie organizacji zawodowej tramwajarzy spotkają się ze zdecydowanym oporem jej członków.**

Rezolucja kończy się słowami: niech żyje C. K. W. P. P. S.“, „niech żyje Socjalizm“.

B. WIĘŹNIOWIE POLITYCZNI ZA P. P. S.

My, członkowie warszawskiego Koła Stowarzyszenia byłych Więźniów Politycznych, oświadczamy, że, stojąc wiernie przy sztandarach P. P. S. i solidaryzując się z uchwałami Rady Naczelnej P. P. S., bronić będziemy Partji przed próbami jej rozbicia.

T. Arciszewski, J. Adamowicz, Marja Chodźko, W. Gawroński, Z. Owczarek-Jagodzińska, Piotr Jagodziński, Jan Krzesławski, Z. Kosterski, Józef Łaźniewski („Stary“), T. Michalak, K. Pietkiewicz („Fakir“), A. Porębski, J. Rutkiewicz, St. Rakus, L. Śledziński, A. Skupiewski, Franciszek Śledziński, W. Skubiński, J. Śleszyński.

OŚWIADCZENIE

Niniejszem stwierdzam, iż stoję wiernie w szeregach Polskiej Partji Socjalistycznej i z grupą b. W. O. K. R. nie mam nic wspólnego. Jednocześnie stwierdzam, iż jako b. przewodniczący, a obecny wiceprzewodniczący Warsz. Org. Mł. T. U. R. nadal będę pracować dla jej rozwoju.

Fabjan Piłacki.

STRAJK ROBOTNIKOW PORTOWYCH
KOMISJA ŚLEDCZA W SPRAWIE ZATARGU Z MARYNARZAMI

W związku z zatargiem z marynarzami w Gdyni, wyjechała tam onegdaj wieczorem komisja śledcza, z ramienia Ministra Handlu i Przemysłu.

Komisja ma zbadać przyczyny zwolnienia marynarzy z pracy. **Komisja dostała polecenie, aby zażądała natychmiastowego przyjęcia zwolnionych do pracy, jeśli zwolnienie ich nastąpiło z powodu przynależności do Związku Zawodowego Transportowców. Jak dowiadujemy się, Komisja powołała już zwolnionych do przesłuchania.**

Wczoraj udała się do Komisji delegacja miejscowego Oddziału Związku Zawodowego Transportowców z sekretarzem Zarządu Głównego tow. **Misiorowskim** na czele.

STRAJK PRACOWNIKÓW PORTOWYCH TRWA BEZ ZMIANY.

Co się tyczy strajku pracowników portowych, to dziś ma przyjechać do Gdyni Okręgowy inspektor pracy, p. Zagrodzki z Torunia i rozpocząć konferencje celem zainicjowania rokowań pracowników portowych z przemysłowcami.

W porcie gdyńskim uruchomiono kilka kranów siłami urzędników przedsiębiorstw ekspedycyjnych i urzędników dyrekcji ceł. (!!)

Robotnicy portowi strajkują solidarnie.

Mimo nacisku ze strony Rządu, przedsiębiorcy nie chcą przystąpić do zawarcia umowy podając, jako powód, oszczercze twierdzenie, że, Związek stoi na usługach wrogów naszego Państwa“ i że strajkujący robotnicy znajdują się pod wpływem „obcych elementów“. Prasa burżuazyjna na Pomorzu w dalszym ciągu szerzy te kłamstwa za namową przedsiębiorców.

Oto szczyt cynizmu!... Warto przypomnieć, iż wyładowaniem węgla w Gdyni zajmują się takie przedsiębiorstwa, jak „Robur“ i „Skarboferm“.

I oto firmy: „Robur“, oparty prawie całkowicie o niemiecki kapitał, oraz „Skarboferm“ — o 50 proc. kapitału francuskiego — staja się nagle tak „patrjotyczne“, iż zarzucają robotnikom gdyńskim uleganie „obcym“ wpływom... Jest to cynizm, który przechodzi już wszelkie granice.

Dziś wyjeżdża do Gdyni prezes Zarządu Głównego Zw. Zaw. Transportowców, tow. **Maksamin.**

NIELUDZKIE POBICIE MARYNARZA

Notujemy tu skandaliczne zajście, które zdarzyło się niedawno i przyczyniło się znacznie do wywołania wzburzenia marynarzy w przededniu wybuchu strajku.

Na statku „Wilno“, należącym do Polskiej Państwowej Żeglugi Morskiej, kapitan statku, Rusiecki, chcąc powrócić z brzegu na statek, zażądał za pomocą gwizdka przysłania mu szalupy do molo kuracyjnego.

Pełniący w tym czasie wartę marynarz Bańko, z powodu przeciwnego wiatru — sygnałów tych nie słyszał, to też dopiero po pewnym czasie odwiózł kap. Rusieckiego na statek.

Rozgniewany tem p. kapitan w tak nieludzki i ohydny sposób pobił marynarza Bańko, że w następstwie pobity utracił słuch, co zostało stwierdzone przez lekarza.

Nad czynem kapitana Związek Zawodowy Transportowców naturalnie nie przeszedł do porządku dziennego i zażądał od Ministerjum Przemysłu i Handlu:

1) przeprowadzenia dochodzenia i jaknajsurowszego ukarania kap. Rusieckiego.

2) przyznania marynarzowi E. Bańko dożywotniej renty inwalidzkiej, w wysokości całkowitych poborów wraz z wszystkiemi świadczeniami.

Wypadek wyżej opisany charakteryzuje fatalne stosunki panujące w naszej flocie handlowej. W każdym razie Związek Transportowców zrobi wszystko, aby nie pozwolić na poniewieranie godności i zdrowia pracowników, oraz nie dopuścić, aby w ten sposób „wychowywano“ polskich marynarzy na bolszewików.

GRAN[illegible] POLSKO-R[illegible]

Urzędująca w Śnia[illegible] dnictwem t. Leona [illegible] misja dla wytyczeni[illegible] rumuńskiej kończy obec[illegible] Na granicy obu państw, ciągnącej [illegible] przestrzeni 350 klm. od Stoha do Okopów Świętej Trójcy ustanowiono 650 słupów granicznych.

KARTELIZACJA PRZEMYSŁU NAFTOWEGO

[illegible]yrektor Polminu Berner prowadzi [illegible] pertraktacje z szeregiem drobnych rafinerji naftowych w sprawie ich przytąpienia do polskiego kartelu naftowego. (P. I. D.).

PRZECIWKO SAMOZWANCZEJ „RADZIE ZW“
UCHWAŁA PREZYDJUM ZARZĄDU GŁÓWNEGO Z. Z. K.

Wobec utworzenia się w Warszawie t. zw. „Rady Związków Zawodowych“, wbrew obowiązującemu statutowi Centralnej Komisji Związków Zawodowych **prezydjum Zarządu Głównego Z. Z. K.** uchwaliło jednomyślnie następującą rezolucję:

1) utworzenie t. zw. Rady Związków Zawodowych, wbrew uchwałom Centralnej Komisji Związków Zawodowych jest anti - organizacyjne i ma na celu rozbicie ruchu zawodowego w Warszawie;

2) Działalność osób, zmierzających do rozbicia ruchu robotniczego w Warszawie, prezydjum Zarządu Głównego Z. Z. K. potępia jaknajkategoryczniej.

3) wzywa się wszystkie Zarządy Kół węzła warszawskiego do nienawiązywania, ani nieutrzymywania żadnych stosunków z tą samozwańczą Radą Związków Zawodowych, pod rygorami organizacyjnemi.

UCHWAŁA ZARZĄDU ZWIĄZKU ROBOTNIKÓW PRZEMYSŁU DRZEWNEGO

Na posiedzeniu Zarządu centralnego **Związku Robotników Przemysłu Drzewnego w Polsce**, z siedzibą w Krakowie, odbytem 23 października, powzięto następującą uchwałę:

„Zarząd centralny wzywa oddziały przedewszystkiem na terenie miasta Warszawy do zastosowania się w całej pełni do uchwał i poleceń Komisji centralnej Związków Zawodowych. Zarząd centralny z całą mocą wypowiada się przeciw wszelkim próbom rozsadzenia Związków i osłabienia ich siły i zdolności do walki i potępia działalność rozłamową prowadzoną na terenie m. Warszawy“.

UCHWAŁA ZARZĄDU ODDZIAŁU WARSZAWSKIEGO ZWIĄZKU AUTOMOBILISTÓW

Zarząd **Oddziału Warszawa Związku Zawodowego Automobilistów potępia haniebną próbę kilku warchołów rozbicia jedności ruchu zawodowego przez powołanie do życia samozwańczej Rady Związków Zawodowych w Warszawie; postanawia wytrwale stać przy Komisji Centralnej Związków Zawodowych i pracę zawodową prowadzić według jej wskazań i uchwał.**

ATENEUM

Rok 1905 i okres walk z najeźdźcami carskimi — ciągle jest źródłem wspomnień starszego pokolenia P. P. S-owskiego. Nic dziwnego — każdy ze starszych towarzyszy włożył w ten okres walk najcenniejsze, najczystsze swe wysiłki. I w momencie kiedy obchodzimy już 10-lecie Niepodległości sięgniemy niewątpliwie po niejedno z tych skarbów wspomnienia. Dlatego **Ateneum** wybrało właśnie na listopad sztukę okresu walk rewolucyjnych i najazdów rosyjskich Artura **Górskiego „Śluby“**. Bohaterzy **„Ślubów“** — to bojowcy nasi. Zobaczymy ich w pracy konspiracyjnej, w cytadeli, w oczekiwaniu szubienicy. Zobaczymy wreszcie krwawe cienie zamordowanych przez żandarmów bohaterów - bojowców, wywołane wyrzutami sumienia generał - gubernatora. Usłyszymy akt oskarżenia robotników przeciw obcym i swoim ciemiężcom.

Literatura dramatyczna tego okresu jest uboga. Pisał już o tem w **„Robotniku“ Jan Dąbrowski**, który zresztą pomieścił w nim sprawozdanie ze **„Ślubów“**, kiedy pojawiły się one w wydaniu książkowem. Polecał wtedy teatrom wystawienie tej sztuki. Obecnie wystawia ją **„Ateneum“**.

Premjera 6-go listopada. Następne przedstawienia 7, 8, 11, 13 i 15 listopada. Niewątpliwie robotnicy i inteligencja z pod znaku walk wyzwoleńczych pospieszą tłumnie na przedstawienie **„Ślubów“**.

Tymczasem w „Ateneum“ idą *„Andrzejki“*. Publiczność każdy numer przyjmuje rzęsistymi oklaskami, a szczególniej miłe „zapowiadaczki“ łowiczanki, które w bardzo zabawny sposób mówią o wróżbach Andrzejkowych. *„Andrzejki“* jeszcze tylko kilka dni będą powtarzane.

WIEDZA — TO POTĘGA, POTĘGA — TO WIEDZA

ZAKŁADAJCIE WSZĘDZIE ODDZIAŁY T. U. R.

KRONIKA POLITYCZNA

P. DEWEY U MIN. ZALESKIEGO.

Min. Spraw Zagr. August Zaleski przyjął w dniu wczorajszym na dłuższej audjencji amerykańskiego doradcę finansowego p. Dewey'a. (P. I D.).

NOWE PROJEKTY USTAW PODATKOWYCH.

Min. Skarbu wniesie na bieżącą sesję Sejmu szereg nowych projektów ustaw podatkowych. Wniesiony zostanie wycofany w ubiegłej sesji projekt t.zw. stałego podatku majątkowego, po dokonaniu w nim szeregu zmian. Projekt ten przewiduje stopę procentową podatku majątkowego do 15.000 zł. 4 pro mil. od 15.000 zł. — 5 pro mil. Opracowany został również projekt reformy podatku gruntowego, który ma być podwyższony o 100 proc. Podatek na cele rozbudowy miast zwiększony ma być z 2 proc. do 6 proc. Ponadto przedstawiony zostanie Sejmowi projekt jednolitego ustawodawstwa o podatku spadkowym. (P. I. D.).

RADA GABINETOWA.

Po posiedzeniu Rady Ministrów odbyła się Rada Gabinetowa pod przewodnictwem premjera Bartla.

MIANOWANIA.

Rada Ministrów przyjęła wniosek o mianowanie p. **Jerzego Stempowskiego** szefem gabinetu Prezesa Rady Ministrów. Rada Ministrów przyjęła wniosek w sprawie mianowania podsekretarza stanu w Min. Sprawiedliwości **Cara** członkiem komiji kodyfikacyjnej.

Z RZĄDU.

O godz. 11 m. 30 p. premjer Bartel był na półgodzinnej audjencji w Belwederze. Następnie premjer przyjął w Pałacu Namiestnikwoskim ministra Jurkiewicza. Od godz. 4 do godz. 5 popołudniu konferował z p. Prezydentem Rzplitej na Zamku.

Z RADY MINISTRÓW.

Od godz. 5 do 7 popołudniu odbywało się posiedzenie Rady Ministrów, któremu przewodniczył Premjer Bertel. Powzięto szereg drobnych uchwał. Między innymi, że w roku bieżącym, jako w roku jubileuszowym dziesięciolecia powstania Państwa wnioski odznaczenia załatwiane będą w miarę napływu aż do końca roku. Następnie uchwalono zmianę godzin w urzędowaniu, mianowicie od dnia 1 listopada godziny biurowe w urzędach będą trwały od godz. 8 i pół do 15 i pół, a w soboty od 8 i pół do 14-ej. Przyjęto wnioski o utworzeniu przy Ministerjum Poczt Rady Technicznej.

CUDOWNY KRAJ UTAH

W roku 1847 gromada Mormonów licząca 1600 osób wędrowała po Ameryce, szukając miejsca do osiedlenia się w niezamieszkałych dotychczas okolicach Stanów Zjednoczonych.

Po półtorarocznej wędrówce, przypominającej wyjście Żydów z Egiptu, Mormoni osiedlili się koło Słonego jeziora w stanie Utah, na ziemi przesiąkniętej solą, pustynnej i nieurodzajnej. Pierwsze zasiewy Mormonów zniszczyła szarańcza, ale za szarańczą nadciągnęły mewy i wytępiły ją.

Marmoni nie dali za wygrane. Z uporem zabrali się do pracy. Przeprowadzili całą sieć kanałów i nawodnili ziemię. Zbudowali miasta, stosując w praktyce najnowsze teorje i doświadczenia z dziedziny urbanistyki. Energją i pilnością w ciągu trzech czwartych stulecia doprowadzili do tego, że stan Utah zalicza się obecnie do jednego z najbardziej malowniczych, a stolica jego **Salt-Lake-City** jest jednem z najpiękniejszych miast Ameryki, ściągającem tysiące turystów. Ponieważ religja Mormonów zabrania im palenia tytoniu, używania alkoholu i narkotyków, nie wyłączając kawy, stan Utah także pod względem zdrowotności przoduje innym stanom Ameryki.

PRZED KONGRESEM

Nadzwyczajna przedkongresowa konferencja okręgu Cieszyńskiego P. P. S.

Obecnych było 53 delegatów, reprezentujących 24 Komitety miejscowe, oraz 7 członków O. K. R., a nadto kilkunastu towarzyszy jako gości bez prawa głosowania. Przewodniczył tow. poseł **Machej**, urząd sekretarza pełnił **Benda**.

Referaty wygłosili tow. poseł **Reger** do punktu 1 „Stanowisko P. P. S. wobec poczynań Rządu", i tow. poseł **Machej** do punktu 2 „Rozbudowa organizacji politycznej". W dyskusji, w której jednomyślnie wyrażono zgodę na dotychczasową taktykę P. P. S. i jej stanowisko wobec Rządu, poszczególni mówcy przytaczali liczne przykłady **nieprzychylnego** stanowiska Rządu i jego organów wobec potrzeb i żądań klasy robotniczej. I tak: tow. **Glet** stwierdza, że położenie klasy robotniczej pogarsza się z każdym dniem.

Tow. **Handzel:** Bezrobocie znowu wzrasta. Odebranie zasiłków bezrobotnym jest wodą na młyn komunistów i wrogów państwa. Dlaczego nie budują kolei z Cieszyna do Żebrzydowic, ani dworca kolejowego w Cieszynie? Drogi są złe i haniebne.

Tow. **Ulanowski** i **Zemlak** w dłuższych przemówieniach wykazują, że przyczyną pogarszania się gospodarczego położenia mas pracujących jest przerost wpływów i władzy kapitalistów i agrarjuszy w Polsce, przy równoczesnym upadku znaczenia i powagi Sejmu i samorządu ludowego w Polsce.

Tow. **Zawada** protestuje przeciwko temu, że w szkołach uzupełniających, przemysłowych władze szkolne i polityczne **przemocą zmuszają młodzież robotniczą aby brała udział w ćwiczeniach przysposobienia wojskowego!!**

Tow. **Pająk** i **Klemens** wzywali do gorliwego popierania klasowych Związków zawodowych.

Tow. **Reger i Machej**, odpowiadają na uwagi tow. **Ulanowskiego**, zaznaczając, że nikt nie był zmuszony do występowania z partji, kto sam świadomie do tego nie dążył. W łonie partji P. P. S. jest miejsca dość dla wszelkich odmian i poglądów dla każdego, kto uznaje szczerze nasz **program socjalistyczny, stoi na gruncie walki klasowej, broni zasad parlamentaryzmu i demokracji** oraz bronić chce **niepodległości Narodu Polskiego.** Ci, którzy odeszli od nas, zdradzili wiarołomnie sztandar P. P. S., nie mogą liczyć na żadne względy.

Po wyczerpaniu dyskusji uchwalono następujące rezolucje:

Nadzwyczajna Konferencja Okręgowa P. P. S., Śląska Cieszyńskiego, obradująca dnia 14 października r. b. w hotelu „pod Białym Koniem" w Skoczowie, uchwala:

1) Przyłączając się do wszystkich uchwał Rady Naczelnej PPS. z dnia 30 IV 1928 roku, oraz 30.IX i 1 października r. b. w sprawie politycznego stanowiska P. P. S., stwierdzamy, że opozycyjne stanowisko PPS. w Województwie Śląskiem uzasadnione jest ponadto wzmagającym się stale i coraz bezwzględniejszym naciskiem rządowych władz wojewódzkich w kierunku rozbijania i demoralizowania życia politycznego i organizacyjnego w całem Województwie, w Sejmie Śląskim i w poszczególnych gminach.

2) Wobec mnożących się zawieszeń w urzędowaniu, urzędników gmin, rozwiązywań wolnowybranych samorządowych wydziałów gminnych, żądamy bezwzględnego przestrzegania, ustanowionych Konstytucją i ustawą o ordynacji gminnej, postanowień i terminów, według których — w razie rozwiązania Wydziału gminnego — w ciągu sześciu tygodni muszą się odbyć nowe wybory.

3) Konferencja poleca towarzyszom w Czechowicach, aby przeciwko bezprawnemu rozwiązaniu Wydziału Gminnego i narzuceniu gminie komisarza rządowego wnieśli rekurs i użyli wszelkich środków, aby ten gwałt odeprzeć.

4) Stwierdzamy, że P. P. S. dopomagała się zawsze i domaga się prawidłowego przeprowadzenia Reformy Rolnej według ustaw uchwalonych w Sejmie Rzeczypospolitej Polskiej.

Protestujemy żywo przeciwko **sprzecznemu z ustawą** przeprowadzaniu parcelacji byłej Komory Arcyksiążęcej w Cieszynie, w szczególności protestujemy przeciwko **rabunkowemu odliczaniu parcel, które od kilkudziesięciu, a niekiedy nawet od 135 lat znajdowały się w posiadaniu dzierżawców** (względnie tej samej rodziny), a wreszcie domagamy się jak najbardziej stanowczo zabezpieczenia wystarczającego zapasu ziemi na zagonki dla robotników przemysłowych".

5) Konferencja po wysłuchaniu sprawozdań poselskich i zażaleń delegatów na liczne nadużycia, popełniane przez rządowe władze wobec klasy robotniczej, wyrażając posłom PPS. w Sejmie Rzeczypospolitej i w Sejmie Śląskim zaufanie i podziękowanie za ich dotychczasową działalność, wzywa ich, **aby wytrwali w opozycyjnem stanowisku wobec rządu, zwłaszcza wobec reakcyjnych, wrogich dla klasy robotniczej i dyktatorskich poczynań wojewody Grażyńskiego.**

Następnie, jako delegatów na XXI Kongres P. P. S. wybrano siedmiu towarzyszów: **Bilkę, Klemensa, Macheja, Regera, Zawadę, Zemlaka i Zieleźnika.**

PRZEGLĄD PRASY

Hugenberg. — Traktat polsko-niemiecki. — Tron węgierski.

Poza **„Przedświtem"**, kłamiącym, jak z nut i lżącym w bezprzykładny sposób P. P. S. (po to zresztą powołano go do życia), reszta prasy stołecznej nie pisze już o „rozłamie", zajmując się przeważnie polityką zagraniczną.

„Kurjer Polski" i **„Polska Zbrojna"** omawiają sprawę wyboru Hugenberga na przewodniczącego partji nacjonalistycznej Niemiec. Hugenberg jest potentatem przemysłowym, ma w swem ręku większość pism reakcyjnych, agencję telegraficzną, przedsiębiorstwo kinowe i t. d. Ma on „swoich" ludzi w urzędach, utrzymuje bliski kontakt z bojówką prawicową „Stahlhelm". Hugenberg jest monarchistą i faszystą, wrogiem parlamentaryzmu i demokracji, przeciwnikiem obecnej polityki porozumienia z zagranicą, uprawianej przez Stresemanna.

Rzecz jasna, że objęcie władzy w stronnictwie przez takiego Hugenberga nie może być obojętne dla sąsiadów Niemiec, choć z drugiej strony nie trzeba przesadzać znaczenia tego stronnictwa, które w ostatnich wyborach poniosło dotkliwą klęskę, a w przyszłości zapewne jeszcze bardziej osłabnie.

„Kurjer Poranny" i **„Dzień Polski"** w dalszym ciągu prowadzą kampanję przeciw Niemcom za udaremnienie traktatu handlowego z Polską. „Kurjer" wychodzi z założenia, że cała polityka Niemiec wobec Polski w ciągu 10-lecia jest jednym szeregiem omyłek, wyrastających stąd, że Niemcy nie chcą się pogodzić z faktem trwałego istnienia Polski. „Dzień" drukuje elaborat półurzędowy o przebiegu rokowań polsko-niemieckich, drukowany już poprzednio w innych pismach. **„A. B. C."** ucieka się do pomocy paryskiego „Temps", by wykazać winę Niemiec.

Wina — winą, ale czy zajdziemy daleko temi ciągłemi oskarżeniami wzajemnemi? Trzeba dążyć do przezwyciężenia wszystkich trudności i przełamania złej woli z tej czy innej strony, w przeciwnym razie będziemy się ciągle kręcili w błędnem kole podejrzeń i nieufności. Nie ma racji **„Kurjer Warszawski"**, gdy twierdzi, że choroby polityczne można leczyć tylko lekami politycznemi. Zwłaszcza jeśli idzie o stosunki polsko - niemieckie, to niema mowy, byśmy stosunki gospodarcze uzdrowili poprzez uzdrowienie stosunków politycznych, a to z tego względu, że rozwiązanie nieporozumień politycznych jest kwestją dłuższego czasu, podczas, gdy sprawy gospodarcze przy dobrej woli obu stron dałyby się uregulować bardzo szybko.

„Przegląd Wieczorny" podaje ciekawe informacje o walce o tron na Węgrzech. Istnieje tam grupa monarchistów, pragnących posadzić na tron Ottona, syna Karola Habsburga, inna grupa chce Alberta Habsburga. Ponieważ w listopadzie r. b. Otto staje się pełnoletnim, więc jego zwolennicy wszczęli akcję za obwołaniem go na króla. Tymczasem na scenę wystąpił specjalista od „robienia" królów Mussolini. Jest on przeciwnikiem wszystkich Habsburgów, nie ujawnia jednak, kogo chciałby widzieć na tronie węgierskim. Po stronie Mussoliniego stanęła trzecia grupa monarchistów.

B.

***

W **„Kurjerze Warszawskim"** jakiś chochlik podyktował w nekrologu profesora Aulard'a słowa: „w stosunku do Polski dawał nieraz ucho nieżyczliwym dla nas posłuchom". Nie trzeba dawać ucha posłuchom kłamliwym. Nie wystarczy napisać, że Aulard pisywał do dzienników radykalnych, ażeby uwierzyć odrazu i kazać wierzyć czytelnikom swoim, że Aulard był nieżyczliwie dla Polski usposobionym Francuzem. Jak wiadomo w pewnych sferach społeczeństwa Polska liczy we Francji przyjaciół tylko w kruchcie kościelnej. Wystarczy pisać do „La Croix", aby uchodzić za przyjaciela. Dziwić się trzeba, że „Kurjer W." podziela takie poglądy. Uważamy to za błąd zecerski w rodzaju Hoeckela zamiast Gloeckel'a (w artykule z Wiednia); trzykrotnie fałszywie złożonym, albo sieć zamiast „wieś" w tym samym artykule. Przytem ku smutkowi korespondenta A. N. musimy dodać, że socjaliści wszędzie idą na wieś i nawet z powodzeniem.

Przy sztandarze P. P. S.

PRAWDA O SIEDLCACH

Szanowny Towarzyszu Redaktorze!

Wobec pojawienia się notatki w „Przedświcie" z dnia 24 października o jakimś samozwańczym „delgacie towarzyszy z Siedlec" twierdzącym, że w Siedlcach tworzy się partja „jaworowszczyków", oświadczamy, że konferncja partyjna przy udziale 84 towarzyszów, po zreferowaniu sytuacji przez przew. OKR-u tow. **Feista**, entuzjastycznie przyjęła wniosek potępienia dla **Jaworowskiego** i jego grupy, wyrażając całkowite uznanie dla taktyki C. K. W. Rzekomy delegat chce widocznie przez schlebianie **Jaworowskiemu** utorować sobie drogę do karjery na łonie „sanacyjnem".

Aleksander Feist,
przewodniczący OKR. w Siedlcach.

Siedlce, 25 października 1928 r.

DEPESZA KOMITETU P. P. S W RUDZIE PABJANICKIEJ DO C. K. W.

Robotniczy Komitet P. P. S. Rudy Pabjanickiej solidaryzuje się z C. K. W. potępiając zbrodniarzy, winnych rozbijania krwią okupionego Socjalizmu.

DEPESZA O.K.R. W BIAŁEJ PODLASKIEJ DO C. K. W.

Solidaryzujemy się z Waszym stanowiskiem.

Za Okręgowy Komitet Robotniczy P. P. S. Biała Podlaska: Feliks, Łukaniewicz, Jerzy Peller, Bronisław Gołębiowski, Zygmunt Krajewski.

UCHWAŁA WIECU P. P. S. W RÓWNEM

Na wiecu w Równem uchwalono jednogłośnie następującą rezolucję:

„Zebrani na wiecu w Równem w dn. 21.10 1928 r. po wysłuchaniu przemówienia tow. sen. Gruszczyńskiego uchwalają jednogłośnie konieczność obrony demokracji, w szczególności praw wyborczych, przed zakusami reakcji i aprobują dotychczasową taktykę Z. P. P. S. i C. K. W.

W sprawie rozbijackiej roboty Jaworowskiego i jego grupy opowiadają się całkowicie za działalnością C. K. W. i protestują przeciwko próbom rozbijania proletarjatu zorganizowanego w P. P. S."

Wiec został zakończony okrzykami: „Niech żyje P. P. S." „Niech żyje solidarność proletarjatu socjalistycznego" oraz odśpiewaniem „Czerwonego Sztandaru".

UCHWAŁA ZEBRANIA P. P. S. W ŁOWICZU

Zebrani w dn. 22.10 r. b. na ogólnem zebraniu Pow. Organizacji Robotniczej P. P. S. w Łowiczu potępiają w całej rozciągłości warcholską robotę Jaworowskiego i jego kliki na gruncie m. Warszawy przesyłają pozdrowienie dla C. K. W. P. P. S., i domagają się dalszych konsekwencji względem wichrzycieli i secesjonistów warszawskich.

UCHWAŁA KOMITETU P.P.S. W OTWOCKU

Komitet P. P. S. w Otwocku, na posiedzeniu w dniu 20 b. m. uchwalił następującą rezolucję:

„Walne zebranie Komitetu P. P. S. w Otwocku wyraża całkowitą solidarność ze stanowiskiem centralnych władz Partji wobec części organizacji warszawskiej i potępia rozbijaczy ruchu socjalistycznego.

Opuszczanie szeregów w tak ważnym momencie politycznym uważa za zdradę klasy pracującej".

UCHWAŁA KOŁA P. P. S. MIŁOSNA-SULEJÓWEK

Zebrani członkowie Koła P. P. S. Miłosna - Sulejówek w dn. 25 b. m. po wysłuchaniu referatów tow. tow. Kłobuchowskiego oraz Lipińskiego wyrażają swe całkowite zaufanie Centralnym Władzom Partyjnym potępiając warcholską, rozbijacką działalność Moraczewskiego, Jaworowskiego i ich kompanji.

Zebrani wzywają wszystkich zwolenników P. P. S. zamieszkałych na terenie działalności Koła, aby przeciwstawili się agitacji zwolenników Frakcji, stojąc twardo przy sztandarze Partji.

PISMO KOMITETU P. P. S. W SOLCU KUJAWSKIM DO C. K. W.

Wobec haniących usiłowań b. W.O.K. R-u rozbicia jedności partyjnej i jawnej pracy na szkodę Socjalizmu przez tworzenie rozłamu, pospieszamy zapewnić Was, Towarzysze, o oburzeniu ogółu robotników tutejszych na zdrajców Partji i klasy robotniczej. Zapewniamy Was, że ani wysiłki zaprzańców, ani rozbijackie metody karjerowiczów nie zdołają nas, proletarjatu tutejszego, odciągnąć od wierności dla Partji, Jej Władz i Ideałów Socjalistycznych.

Podpisy.

PISMO O. K. R. W KONINIE DO C. K. W.

Wskutek dokonanej przez Jaworowskiego i jego satelitów próby rozbicia Polskiej Partji Socjalistycznej, Okręgowy Komitet Robotniczy Polskiej Partji Socjalistycznej w Koninie, ostro potępiając postępowanie warchołów i konstatując, że takowych klasa robotnicza w swoich szeregach więcej nie zniesie, oświadcza, że odnosi się z całkowitem uznaniem do taktyki Centralnego Komitetu Wykonawczego P. P. S. i że żadne „eksperymenta" nie doprowadzą do zaniechania stania na straży Socjalizmu i Programu Polskiej Partji Socjalistycznej.

Podpisy.

REZOLUCJE ZGROMADZENIA ROBOTNICZEGO W DROHOBYCZU

Zebrani robotnicy i pracownicy umysłowi, na zgromadzeniu w dniu 20 października 1928 r. w Drohobyczu, po wysłuchaniu referatu tow. pos. Kwapińskiego, wyrażają jednogłośnie zupełną solidarność ze stanowiskiem C. K. W. P. P. S. protestują przeciw poczynaniom ze strony czynników rządowych, i ich polityce która z całą stanowczością występuje przeciw klasie pracującej.

Piętnują i potępiają ludzi dążących do rozłamu w partji P. P. S. wyrażając wotum zaufania C. K. W. P. P. S., życząc mu dalszej owocnej pracy na polu wyzwolenia i zjednoczenia klasy pracującej, która na każde wezwanie stanie pod czerwonym sztandarem P. P. S. w obronie demokracji i socjalistycznych praw obywatelskich.

Niech żyje P. P. S.! Niech żyje C. K. W.! Niech żyje Centralna Komisja Związków Zawodowych!

IŁÓW POW. SOCHACZEWSKI

W ub. niedzielę dnia 21 października przyjechał do nas były funkcjonarjusz Zw. Zaw. Rob. Rol. i wykluczony z organizacji partyjnej za czyny niemoralne i haniebne, Władysław Jezierski, jako agitator „Frakcji Rewolucyjnej PPS.". Zebrał się komitet miejscowy i ten bezczelny wypędek zaopinjował, że PPS. to komuniści, a oni, „Frakcja Rewolucyjna" wyprowadzą masy na ulicę i t. p. banialuki o jednolitym froncie i większości w Sejmie. Koroną tych wywodów była rezolucja, w której zebrani mają wyrazić zupełne zaufanie do Dawnej Frakcji Rewolucyjnej PPS. z „tow." R. Jaworowskim na czele, oraz by miejscowa organizacja wybrała swego przedstawiciela na kongres do Katowic. Nikt za taką rezolucją nie chciał głosować i podanego sobie papieru podpisać. Kiedy tow. zapytali się tego bezwstydnego „neofraka", jaki jest program „Frakcji Rewolucyjnej", to odpowiedział: „nasz program to jest z 1905 roku", a na pytanie do czego „Frakcja" będzie dążyć na terenie Sejmu, to odpowiedział: „do stworzenia większości"!

Pan **Jezierski** wykluczony z PPS. za czyny hańbiące, znalazł pole działania we „Frakcji Rewolucyjnej PPS." Ano, widać, że tak być musi, że swój do swego trafi.

Zgnilizna moralna nic nie zdoła zrobić złego PPS.

PPS., to tradycja i wielka ideja pracującej Polski. Niech żyje P. P. S.!

TELEGRAMY

KONFERENCJA POLSKO-ŁOTEWSKA

Ryga, 26 października. (PAT.). Dziś rano w Ministerjum spraw zagranicznych odbyła się dwugodzinna konferencja, w której wzięli udział łotewski minister spraw zagranicznych Balodis, poseł polski w Rydze minister Łukasiewicz i dyr. departamentu wschodniego M. S. Z. Hołówko. Na konferencji omawiana była sprawa konwencji kolejowej i traktatu handlowego, przyczem strona łotewska wyraziła życzenie zmiany taryfy celnej dla produktów, interesujących Łotwę.

SOCJALISCI W PARLAMENCIE ESTONSKIM

Tallin, 26 października. (PAT.). W parlamencie odbyła się dyskusja nad przemówieniem ministra Rebane.

Wniosek socjalistów o wyrażenie Rządowi votum nieufności — izba odrzuciła.

OBRADY NIEMIECKIEJ RADY GABINETOWEJ

W SPRAWIE UREGULOWANIA KWESTJI REPARACYJNEJ

Berlin, 26 października. (PAT.). Półurzędowy komunikat o dzisiejszem posiedzeniu Rady Gabinetowej stwierdza, że Rząd niemiecki postanowił podjąć konieczne kroki, zmierzające do zwołania niezależnej komisji rzeczoznawców, mającej doprowadzić do ostatecznego i całkowitego uregulowania kwestji reparacyjnej, wspólnie z innemi zainteresowanemi rządami. Informacje z kół półurzędowych, komentujące wspomniany komunikat, podkreślają, że dzisiejsze obrady gabinetu nie dotyczyły strony merytorycznej problemu reparacyjnego, lecz tylko strony technicznej. Konferencja reparacyjna, zgodnie z uchwałą gabinetu, zwołana zostanie po dojściu do porozumienia między rządem niemieckim a innemi zainteresowanemi rządami. Rząd niemiecki prowadzi już obecnie rokowania z rządami mocarstw zainteresowanych w sprawie oznaczenia czasu i miejsca konferencji, doboru rzeczoznawców, jak również zakresu obrad konferencji.

ROKOWANIA W NANKINIE DOPROWADZIŁY DO POROZUMIENIA

Wiedeń, 26 października. (PAT.). United Press donosi z Tokio, że rokowania delegata rządu japońskiego gen. Yada z chińskim ministrem spraw zagranicznych Wangem w Nankinie, doprowadziły obecnie do porozumienia we wszystkich prawie kwestjach aktualnych pomiędzy Japonją a Chinami, szczególnie zaś w sprawie afery nankińskiej i w kwestji starć w Tsi-Nan-Fu.

UMOWA HANDLOWA LITEWSKO-WĘGIERSKA

Kowno, 26 października. (PAT.). Pomiędzy Litwą a Węgrami podpisana została umowa handlowa. W stosunku do Węgier Litwa stosować będzie stawki minimalne.

W przyszłym tygodniu w Berlinie wznowione zostały pertraktacje w sprawie umowy handlowej litewsko-niemieckiej. W imieniu Litwy występować będzie Sidikauskas.

O ZAPOBIEŻENIE EKSMISJOM

W myśl uchwał konferencji, odbytej w sprawie bezdomności, pod przewodnictwem zastępcy komisarza rządu magistrat m. st. Warszawy, dla ustalenia kategorji osób złośliwie i rozmyślnie opuszczających lokale lub eksmitowanych na zasadzie porozumienia z właścicielami domów w celach zysku, zwrócił się z pismem do prezesa Sądu Okręgowego o polecenie sądom komunikowania wydziałowi opieki społecznej magistratu wpływających do sądów spraw o eksmisję w celu sprawdzenia przez rewidentów magistratu rzeczywistego stanu rzeczy.

W wypadku stwierdzenia, że eksmisja następuje z powodów niezależnych od lokatora i pomimo jego woli, przydzielanie pomieszczeń będzie się odbywało na ogólnych zasadach, względnie magistrat będzie opłacał zaległe od poszczególnych lokalów komorne w celu zapobieżenia eksmisji, w przeciwnym razie magistrat będzie stosował pomieszczenie systemem koszarowym.

Prócz tego magistrat prosi o zapewnienie udziału w rozprawach sądowych o eksmisję delegowanemu przedstawicielowi magistratu i o zawiadamianie mgaistratu o wyznaczanych terminach rozpraw.

REGULACJA POLSKIEGO WYPRZEŻA MORSKIEGO

Min. Robót Publ. przeprowadza obecnie pomiary polskiego wybrzeża morskie go. Pomiary te mają posłużyć do zamierzonej regulacji wybrzeża.

REMONT BARAKOW DLA BEZDOMNYCH

Obecnie trwa remont baraków dla bezdomnych na Żoliborzu. Remont polega na przeróbce kuchni i kominów w celu zabezpieczenia baraków od pożaru. Remontowane są również i smołowane dachy. Dotąd ukończono remont 2 baraków.

SPECJALNE DODATKI DLA INSPEKTORÓW PRACY

Min. Pracy i Op. Społ. postanowiło podwyższyć specjalne dodatki do uposażeń głównego inspektora pracy, okręgowych i obwodowych inspektorów oraz podinspektorów. Podwyżka wynosić ma od 40 do 200 złotych miesięcznie i stanowić będzie ekwiwalent za wydatki w związku z wyjazdami służbowemi tych urzędników. Dodatki te będą wprowadzone w najbliższym czasie.

PIERWSZA RZEŹNIA EKSPORTOWA W POLSCE

W następnym miesiącu zostanie otwarta i oddana do użytku nowa Rzeźnia Miejska w Lublinie, która jest specjalnie urządzona, jako rzeźnia eksportowa, mająca wszelkie potrzebne instalacje chłodnicze, pozwalające na to, aby mięso z tej rzeźni mogło być tranportowane nie tylko do wszystkich najbardziej odległych miast polskich, ale i zagranicę. Lublin położony jest w okolicy obfitującej w bydło i może po zaspokojeniu całej swej konsumcji, zaopatrywać również Warszawę i Zagłębie Węglowe i w razie możliwości eksportowych zagranicę w miarę dostarczenia przez Zarząd Kolejowy wagonów chłodniczych również wywozić znaczne ilości bitego mięsa za granicę. Ze względu na bilans nasz handlowy, obecnie staje ujemny ma to wielkie znaczenie gospodarcze.

„ZAGADNIENIA REWIZJI KONSTYTUCJI W POLSCE"

W zapełnionej, wielkiej sali Z. Z. K. odbył się wczoraj zbiorowy odczyt na temat: „Zagadnienia rewizji konstytucji w Polsce".

Pierwszy przemawiał tow. pos. **H. Lieberman.** Konstytucja polska jest dziś obdarta i podziurawiona, gdyż nie odtwarza obecnego układu sił w Państwie. Powstała w czasie powojennej fali rewolucyjnej i zbudowana jest na zasadach władzy ludu, jego przedstawicielstwa.

Przewrót majowy zapewnił stanowisko dominujące nie ludowi, lecz armji, właściwie jej wodzowi. Kto zdobył władzę, chce ją utrwalić, usunąć zaś dokument świadczący przeciw jej władzy. Stąd dziś nagina się konstytucję do obecnego układu sił, choć to jest sprzeczne z jej treścią.

Mówca zanalizował projekty zmiany konstytucji pp. Jaworskiego i Bukowieckiego, poddając je głębokiej krytyce, ujawniającej ich reakcyjną treść. P. Bartel ograniczył żądania obozu pomajowego, ale i one są paradoksem. Np. dlatego, że 200 tys. żołnierzy w wojsku nie ma prawa głosu, trzeba odebrać to prawo 800 tys. ludzi w tymże wieku, nie pełniących służby wojskowej? Oficerowie i podoficerowie stali, (wśród których jest wielu ludzi starych), również nie mają prawa głosu, więc dla równości — ma się również odebrać prawo głosu ludziom cywilnym w tym wieku?

Klasa robotnicza dąży dziś do rewizji układu sił w społeczeństwie, do przywrócenia mocy państwowej Konstytucji pisanej.

Przemówienie tow. **Liebermana,** jak również następnych mówców przerywano hucznemi oklaskami.

Tow. pos. **Czapiński** zwrócił uwagę, że do istoty demokracji należą prawa kulturalne ludności: zasady wolności, przy braku przywilejów dla kogokolwiek; rządy ludowo parlamentarne, zbudowane na podstawie równości. Demokraci „nie parlamentarni" są to półfaszyści, a demokracja bez parlamentu — poprostu fikcją. Socjalizm nowożytny oparty jest na demokracji i bez wolności niemasz socjalizmu. P. P. S. twardo stoi na stanowisku demokracji.

Następnie mówca po rozpatrzeniu sanacyjnych projektów reform konstytucyjnych wykazał, że są one jeszcze bardziej wsteczne, niż projekty zmian, wysuwane przez endeków. (oklaski).

Ostatni przemawiał tow. pos. **Niedziałkowski.**

Źródło tego, co dziś nazywa się „kryzysem parlamentaryzmu" tkwi w tem, że klasa robotnicza osiągnęła wpływ na aparat parlamentarny, do czasu wojny pozostający pod wyłącznym wpływem mieszczaństwa. Demokracja parlamentarna przestała być dla mieszczaństwa narzędziem władzy — to też zaczęto stawiać ruchowi robotniczemu na drodzej jego postępu sztuczne zapory, z których najjaskrawszą jest faszyzm.

Ale jeśli klasa robotnicza zepchnięta zostanie z drogi demokracji, to dalszy rozwój społeczny będzie zahamowany i spiętrzenie tej fali wywoła zgubne katastrofy społeczne. A wstrząsy społeczne dla Polski — to groźba dla jej niepodległości.

Dziś toczy się walka o to, że chcemy aby klasa robotnicza mogła wziąć na siebie całą odpowiedzialność za losy Państwa. Walczy więc o demokrację i walczyć będzie, tem usilniej, że dziś socjalizm polski wolny jest od ukrytej zdrady wewnętrznej! (oklaski).

ROZWOJ POCZTY LOTNICZEJ

Urzędy pocztowe rozpoczęły przyjmowanie przesyłek lotniczych do szeregu odległych krajów Afryki i Ameryki, jak: Tunis, Senegambia, Maroko, Argentyna i Brazylja. Za listy w zależności od odległości pobierane są opłaty przewyższające 2—5 razy normalną taryfę przesyłek krajowych. (P. I. D.).

REJESTRACJA SZOFEROW

Dnia 29 b. m. upływa termin nowej rejestracji praw jazdy szoferów w Warszawie. Do tego dnia powinny być wszystkie stare prawa jazdy wymienione na nowe koloru zielonego, uprawniające do prowadzenia samochodów prywatnych i koloru różowego, uprawniające do prowadzenia pojazdów, przeznaczonych do użytku publicznego. Związek Zawodowy Automobilistów zawiadamiając o tem, wzywa równocześnie tych szoferów, którzy złożyli już deklarację do wymiany, a mają do uzupełnienia jakieś dokumenty, by dokonali tego w najbliższych dniach. Po terminie bowiem wyznaczonym przez Komisarjat Rządu, będą wymagane nowe podania oraz zdawanie egzaminów.

WIADOMOSCI Z CAŁEGO KRAJU

Zatarg w „Widzewskiej manufakturze"

ŁÓDŹ.

Strajk w oddziale przędzalni w „Widzewskiej Manufakturze" trwa nadal, wobec opornego stanowiska zarządu fabryki. Akcja inspektoratu Pracy nie dała narazie rezultatów.

Wojewoda Jaszczołt, w odpowiedzi na interwencję delegacji związków robotniczych, oświadczył, że dołoży wszelkich starań, by zatarg został jaknajrychlej zlikwidowany w sposób możliwie korzystny dla robotników i polecił przedłożyć sobie zestawienie płac robotniczych w Widzewskiej Manufakturze, w celu stwierdzenia, w jakim stopniu odbiegają one od obowiązującego w przemyśle włókienniczym cennika. (AW.).

Akcje cennikowe robotników skórzanych

ŁÓDŹ.

Przyłączając się do strajku powszechnego, Oddział Centralnego Związku Robotników Przemysłu Skórzanego i Pokrewnych w Łodzi wystawił żądania **20 proc.** podwyżki. Od poniedziałku, dn. 15. 10. 28 trwa strajk szewców mechanicznych w Łodzi. Dnia 24 b. m. odbyła się konferencja z przedsiębiorcami. Na konferencji tej pp. pracodawcy wyrazili gotowość udzielenia aż.. 1% podwyżki.

Kpiny przedsiębiorców z nędzy robotników wywołały zrozumiałe oburzenie i protesty.

MIEDZYRZEC.

Od poniedziałku 21 b. m. trwa strajk szewców mechanicznych w Międzyrzecu. Robotnicy wystawili żądania podwyżki płac dla robotników dniówkowych i ujednostajnienia, oraz wyrównania płac dla robotników pracujących akordowo.

Na wezwanie Oddziału Związku Skórzanego robotnicy Międzyrzeca solidarnie trwają w walce strajkowej.

Akcja budowlana

ŁÓDŹ.

Wydział kanalizacyjny przy Magistracie łódzkim wykańcza w r. b. własny dom administracyjny, który na wiosnę 1929 r. zostanie oddany do użytku. Budynek ten obliczony jest na około 40 pomieszczeń biurowych.

Niedbalstwo przedsiębiorcy budowlanego powodem nieszczęśliwego wypadku

ZAMOŚĆ.

Dnia 25 b. m. w Zamościu zawaliło się rusztowanie, ustawione w celu remontu budynku gimnazjum. Zajęci na tem rusztowaniu murarze Wacław Koltun, Roman Rałowski i Józef Mieszk spadli na bruk z wysokości 2 pięter. Wskutek upadku Rałowski uległ złamaniu ręki i nogi, zaś pozostali odnieśli lekkie obrażenia ciała.

Wypadek spowodowany został niedbałem ustawieniem rusztowania oraz użyciem nieodpowiedniego materjału. Przedsiębiorcę budowlanego Józefa Koltuna aresztowano. Sprawę skierowano na drogę sądową.

Straszna śmierć robotnika w hucie

KATOWICE.

Wczoraj o godz. 4.15 rano zdarzył się w Hucie Baildona w Dębicy nieszczęśliwy wypadek, a mianowicie — wskutek eksplozji kotła parowego na oddziale walcowym huty zginął robotnik, Augustyn Kozik z Załęża, lat 61. 9-iu robotników, zatrudnionych w tym czasie na miejscu wypadku, uległo poparzeniu.

Władze wszczęły śledztwo, celem ustalenia winnych wypadku.

Co słychać na świecie

KRONIKA TELEGRAFICZNA

„SPIRIT OF AUSTRALIA" POLECI Z SYDNEY DO LONDYNU.

Lotnicy australijscy kpt. Frank Hurley i por. Moir Owen podejmą w niedzielę rano, dnia 28 b. m., próbę przelotu w Australji do Anglji i z powrotem na jednopłatowcu „Spirit of Australia". Lotnicy sądzą, że całą drogę uda im się przebyć w ciągu 12-tu dni.

EROTYCZNE PODŁOŻE RZEKOMEJ AFERY SZPIEGOWSKIEJ.

P. A. T. donosi z Berlina, iż sensacyjna rzekomo afera szpiegowska na Górnym Śląsku, o której pisały onegdajsze dzienniki berlińskie, została wyjaśniona w sposób nieoczekiwany.

Wieczorne wydanie hugenbergowskiego „Der Tag" donosi iż dwaj żołnierze, podejrzewani o szpiegostwo, którzy w chwili aresztowania, popełnili samobójstwo, okradli swego komendanta i w jego uniformach, jako rzekomi kapitanowie, udali się z Wrocławia do miasteczka Bukowiny na granicy polskiej, tam jednakże zostali poznani i dlatego zmuszeni byli się ukrywać.

Dziennik stwierdza, że pod całą tą tragicznie zakończoną awanturniczą eskapadą obu żołnierzy ukrywała się jakaś afera erotyczna, która skłoniła ich do nieprawnego wystąpienia w mundurach oficerskich.

CIEKAWA SPRAWA RADJOWA W BERLINIE.

Sąd Apelacyjny w Berlinie zajmował się niedawno sprawą głośnikową. Chodziło o to, czy odbiór na głośnik jest naruszeniem spokoju i czy jest karalny. Prezydjum policji wymierzyło grzywnę oskarżonemu za to, że pewnej nocy w swojem mieszkaniu, przy zamkniętych oknach, odbierał radjo na głośnik. Było to wtedy, gdy sterowiec „Italja" wyruszył do bieguna północnego. Sąsiadka oskarżonego zeznała, że to zakłóciło jej spokój nocy i wniosła skargę do policji.

Sąd Apelacyjny wydał wyrok uniewinniający radjosłuchacza i umorzył karę, wymierzoną mu przez policję. W motywach wyroku podane, że zaszedł tylko jednorazowy wypadek zakłócenia spokoju, lecz nie publicznego, a tylko jednej osoby. Karane może być tylko naruszenie spokoju publicznego, gdy przynajmniej większość mieszkańców danego domu wystąpi ze skargą.

UKŁAD DYREKCJI MONOPOLÓW JUGOSŁOWIAŃSKICH Z TRUSTEM SZWEDZKIM.

Według doniesień dzienników białogrodzkich, onegdaj osiągnięte zostało ostateczne porozumienie pomiędzy dyrekcją monopolów jugosłowiańskich z przedstawicielami pewnego trustu szwedzkiego. Rokowania, prowadzona już od kilku tygodni, miały na celu zaciągnięcie pożyczki. Zgodnie z brzmieniem układu, wysokość pożyczki wynosi 22 miljony dolarów, przy oprocentowaniu 6¼ procent i kursie emisyjnym 90. Kartel szwedzki otrzymuje pozatem prawo wyłącznej fabrykacji i sprzedaży zapałek na całem terytorjum Królestwa S. H. S. Wpłaty dokonywane będą w trzech transzach, z których pierwsza ma być wpłacona najpóźniej w cztery miesiące po podpisaniu układu.

LICYTACJE W WARSZAWSKIM LOMBARDZIE MIEJSKIM

NALEŻY NATYCHMIAST WYKUPIĆ ZASTAWY.

Lombard Miejski, w myśl swego statutu, czyni przygotowania do III-ej z kolei w bieżącym roku budżetowym licytacji zastawów, których termin wykupu lub prolongaty minął 31 sierpnia r. b. Licytacja ta wyznaczona na dzień 15 listopada r. b. obejmuje zastawy, przyjęte zarówno w Centrali Lombardu, jak i w Oddziale. Przedmioty ze złota i srebra, nieposiadające cechy państwowej, niebawem odesłane będą do Urzędu Probierczego, do ocechowania. W interesie przeto osób zainteresowanych leży, aby niezwłocznie zgłaszały się do Lombardu, celem uzyskania dalszej prolongaty pożyczki względnie wykupienia swego zastawu.

WALKA Z CHOROBAMI EPIDEMICZNEMI

Departament służby zdrowia Min. Spraw Wewnętrznych zamierza powiększyć liczbę kolumn epidemicznych dla skuteczniejszego zwalczania chorób epidemicznych. Narazie utworzone zostaną 3 nowe kolumny w województwie lwowskiem dla stłumienia duru plamistego. (PID.).

O ROZWOJ POLSKIEGO EKSPORTU

Min. Skarbu zaakceptowało projekt Państwowego Instytutu Eksportowego o powołaniu do życia instytucji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych. Instytucja ta zmniejszy ryzyko kredytów udzielanych przez kupców polskich przy wywozie towarów zagranicę i zwiększy tem samem zdolność konkurencyjną artykułów polskiej produkcji. (PID.).

GIEŁDY PRACY

Min. Pracy i Op. Społ. przystępuje do budowy we wszystkich większych miastach Polski t. zw. Giełd Pracy. Będą to gmachy, w których mieścić się będą Państwowe Urzędy Pośrednictwa Pracy wraz z specjalnemi halami, poczekalniami dla poszukujących pracy i poszukujących pracowników. Giełdy Pracy zostaną wybudowane w Warszawie, Łodzi, Krakowie, Lwowie, Wilnie, Poznaniu, Toruniu, Sosnowcu i Stanisławowie. (P. I. D.).

Na skutek porozumienia, zawartego w dniu 19 października 1928 r. pomiędzy ZAWODOWYM ZWIĄZKIEM ROBOTNIKOW PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO w Polsce, a Spółką Akcyjną „Franciszek Fuchs i Synowie" w Warszawie BOJKOT tej firmy ZOSTAJE ODWOŁANY

Z ŻYCIA PARTJI

Komunikat

Zawiadamiamy niniejszym organizacje partyjne, że pos. J. Niski nie jest już członkiem Polskiej Partji Socjalistycznej, pozostawił bowiem siebie sam dobrowolnie poza nawiasem szeregów partyjnych.

Sekretarjat Generalny C. K. W.

Warszawa, 27 października 1928 r.

ORGANIZACJA WARSZAWSKA P. P. S.

Towarzysze i Towarzyszki!

Jaworowski i jego grupa wzywają towarzyszy robotników na zebrania i zebranka, obałamucają proletarjat, próbując go wciągnąć w swoje rozłamowe szeregi.

Przestrzegamy wszystkich towarzyszy przed tem rozbijaniem szeregów robotnicych i wzywamy, ażeby w tych zebraniach i konwentyklach nie brali żadnego udziału.

Egzekutywa Organizacji Warsz. P. P. S.

Centralny Komitet Wykonawczy obejmuje tymczasowo w swoje ręce kierownictwo bezpośrednie Organizacji Warszawskiej P. P. S. Uczestnicy grupki „rozłamowej" i z pośród członków dawnego W. O. K. R. i z pośród Komitetów Dzielnicowych POSTAWILI SAMI SIEBIE POZA NAWIASEM ORGANIZACJI POLSKIEJ PARTJI SOCJALISTYCZNEJ.

Wzywamy wszystkie Komitety Dzielnicowe, koła zawodowe i fabryczne P. P. S., by nawiązały niezwłocznie kontakt z Sekretarjatem Generalnym C. K. W., Warecka 7, tel. 230-44, od g. 10 r. do 2 po poł., i od g. 5 po poł. do 8-ej wiecz.

NOWA REJESTRACJA CZŁONKÓW WARSZAWSKIEJ ORGANIZACJI P. P. S.

Specjalna KOMISJA REORGANIZACYJNA z ramienia C. K W. przystąpiła do nowej rejestracji członków Organizacji Warszawskiej. Chodzi o wielki pośpiech, by członkowie Organizacji Warszawskiej zdążyli wybrać swych przedstawicieli na KONGRES P. P. S. W SOSNOWCU.

Rejestracja obejmuje wszystkich członków dotychczasowych Organizacji Warszawskiej P. P. S. i wszystkich zwolenników P. P. S. na terenie m. st. Warszawy, którzy z jakichkolwiek względów nie posiadają legitymacji partyjnej, z wyjątkiem wykluczonych z Partji wyrokiem Sądu Partyjnego za przestępstwa natury moralnej.

Towarzysze winni rejestrować się w punktach następujących:

1) **Dzielnice: Śródmiejska, Mokotów** w lokalu CKW. PPS., Warecka 7. od godz. 6 — 9 wiecz.

2) **Dzielnice Powiśle, Czerniaków, Sielce**, w lokalu Domu Kolejarzy ZZK. ul. Czerwonego Krzyża 20, pokój Nr. 39, parter, od godz. 6 — 9 wiecz.

3) **Dzielnica Powązki** w lokalu Młodzieży T. U. R. ul Dzielna 95. od godz. 6 — 9 wiecz.

4) **Dzielnice Wolska, Jerozolima** w lokalu Wydziału Kobiecego P. P. S., ul. Leszno 53, parter, w podwórzu na lewo od godz. 5 — 9 wiecz.

5) **Dzielnica Starówka** w lokalu OKR. PPS. Warszawa-Podmiejska, ul. Długa 19, od godz. 6 — 9 wiecz.

6) **Dzielnice Marymont, Żolibórz** w lokalu Warsz. Społ. Mieszk. Żolibórz, ul. Mickiewicza 1, od 6 — 9 wiecz.

7) **Dzielnice Praga, Grochów i Nowe Brudno** w lokalu Brzeska 5 m. 55, 1-sze piętro, u tow. Kodasiewicza Bronisława od 5 — 8 wiecz.

8) **Dzielnica Ochota**, Grójecka Nr. 74 m. 7, I piętro, od godz. 6 — 8 w.

Rejestracja odbywa się codziennie.

Posiedzenie Egzekutywy. W sobotę dnia 27 b. m. o godz 6 wiecz., odbędzie się posiedzenie Egzekutywy Organizacji Warszawskiej PPS., w lokalu CKW. PPS., ulica Warecka 7.

Posiedzenie Komisji Organizacyjnej. W sobotę, dnia 27 b. m. o godz 7 wiecz., odbędzie się posiedzenie Komisji Organizacyjnej Organizacji Warszawskiej PPS., w lokalu CKW. PPS., ul. Warecka 7

Warszawski Wydział Kobiecy PPS. wzywa towarzyszki do rejestrowania się w lokalu Wydziału, Leszno 53, parter w podwórzu na lewo.

Konferencja Kobiet P. P. S. odbędzie się w sobotę, 27 b. m., o godz 6-ej wieczorem w lokalu własnym, Leszno 53, parter na lewo. Na porządku obrad: Kongres Partji w Sosnowcu i Obchód 1 listopada na stokach Cytadeli. Towarzyszki, stawcie się licznie.

Sekretarjat Wydziału czynny codziennie od godz. 5 do 8 wiecz

Zebranie członków Dzielnicy Jerozolimskiej odbędzie się w sobotę, dnia 27 b. m. o godz. 7 wiecz. w lokalu Wydziału Kobiecego przy ul. Leszno 53, w podwórzu na lewo. Prawo wstępu mają tylko towarzysze, którzy się nanowo zarejestrowali w szeregach P. P. S. Obecny będzie tow. poseł Arciszewski.

Zebranie Koła Młynarzy P. P. S odbędzie się w niedzielę, dnia 28 b. m. o godz. 11 w lokalu O. K. R. Podmiejski, ul. Długa 19.

Zebranie członków dzielnicy Powiśle, odbędzie się w poniedziałek dnia 29 b. m. o godz 7 wiecz. w Domu Kolejarzy, ul. Czerwonego Krzyża 20, parter, pokój nr. 39.

Zebranie członków dzielnicy „Starówka" odbędzie się w niedzielę, dn. 28 b. m. o g. 10 rano w lokalu OKR. PPS. przy ul. Długiej 19.

Zebranie członków dzielnicy Śródmieście odbędzie się w niedzielę dnia 28 b. m. o godz. 11 rano w lokalu „Robotnika" przy ul. Wareckiej nr. 7, pierwsze piętro Prawo wstępu mają tylko towarzysze, zarejestrowani nanowo w szeregach PPS.

Zebranie członków dzielnicy Powązki, odbędzie się w poniedziałek dnia 29 b. m. o godz. 7 wiecz w lokalu TUR., przy ul. Dzielnej 95. Wstęp do lokalu mają wyłącznie członkowie, nanowo zarejestrowani w P P. S.

Dzielnica Wola - Czyste. W poniedziałek, 29 b m. o godz. 7 wieczorem, odbędzie się inauguracyjne zebranie zarejestrowanych członków dzielnicy w lokalu Warszawskiego Wydz. Kobiecego, przy ulicy Leszno 53.

Zebranie Dzielnicy Mokotów, odbędzie się w poniedziałek o godz. 7 wiecz. w lokalu, Warecka 7.

SPRAWA PIENIEDZY PARTYJNYCH.

Po byłym W. O. K. R. P. P. S. pozostały na dzielnicach i Kołach afbrycznych pieniądze składkowe. Pieniądze te winny być przez towarzyszy złożone na ręce **prezydjum Egzekutywy Warsz. Organ. P. P. S.,** w lokalu C. K. W., przy ul. Wareckiej 7, gdyż stanowią one własność Partji.

Egzekutywa Warsz. Org. P. P. S.

SPIESZCIE Z POMOCĄ DLA TYCH, CO WALCZYLI!

SKŁADKI NA POMOC DLA WŁÓKNIARZY!

Oddział Zw. Rob. Przem. Tytoniowego w Oświęcimie zł. 20 Tow. T. S. zł. 10.

DLA DZIECI WŁÓKNIARZY.

T. T. zł. 50.

MŁODZIEŻ

OKRĘGOWA ORGANIZACJA MŁODZIEŻY T. U. R. WARSZAWA - PODMIEJSKA

Zebrania organizacyjne odbędą się w niedzielę, 28 b. m.

Włochy, referent tow. Cohn.

Nowy Dwór, referent tow. Obarski.

We czwartek 1 listopada r. b.

Żyrardęw, referent tow. Brzozowski.

Dyżury Sekretarjatu odbywają się w lokalu przy ul. Długiej nr. 19, pierwsze piętro, we wtorki i piątki, od godz. 17 do 19.

Warsz. Org. Mł. TUR. Koło im. L. Waryńskiego. Dziś o godz. 7 wiecz., odbędzie się ogólne zebranie członków koła, przy ul. Długiej 19.

Powązkowskie Koło Młodz. T. U. R. im. L. Misiołka. Dnia 27 b. m. (sobota) odbędzie się ogólne zebranie członków Koła, na którem będą omawiane sprawy bardzo ważne.

WARSZAWSKA ORG. MŁODZ. T. U. R.

Walne zebranie członków.

W niedzielę, dnia 28 b. m. o godz. 10.30 rano w lokalu Zw. Prac. Inst. Użyt. Publicznej, Warecka 7, odbędzie się ogólne zebranie wszystkich członków Warsz. Org. Młodz. TUR. Stawiennictwo wszystkich członków obowiązkowe. Sprawy b. ważne

KRONIKA

STAN POGODY.

Polska, leżąca jeszcze w obszarze wyżowym, lecz już ustępującym przed głęboką depresją, nadciągającą z zachodu, miała w dniu wczorajszym pogodę przeważnie chmurną lub mglistą w większej swej części, a tylko na południowym zachodzie słoneczną. Temperatura wykazała znaczne różnice pomiędzy wschodem a zachodem.

Prawdopodobny przebieg pogody w dniu dzisiejszym: Rankiem chmurno lub mglisto i cicho. Potem w ciągu dnia wzrost temperatury i zachmurzenie z deszczami, postępującemi od zachodu kraju. Słabe wiatry południowe. W górach halny.

Z Polskiego Towarzystwa Fizycznego. W poniedziałek, 29 b. m., o godz. 8 wiecz. odbędzie się w audytorjum Zakładu Fizycznego Uniwersytetu (Hoża 69) posiedzenie Warszawskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Fizycznego z referatem p. S Mrozowskiego: „O szerokości prążków widmowych".

Z Muzeum Rzemiosł i Sztuki Stosowanej. Walne Zgromadzenie członków Muzeum Rzemiosł i Sztuki Stosowanej odbędzie się dziś w sobotę w drugim terminie o godz. 8 wiecz. w gmachu Muzeum, Chmielna 52 (Sala Bibljoteczna).

Spis rocznika 1908. Dzisiaj, w kolejnym dniu spisu poborowych rocznika 1908, winni stawić się w sekcji wojskowej magistratu (Senatorska 6), zainteresowani zamieszkali w X komisarjacie, nazwiska których rozpoczynają się od A do K.

Zebrania kontrolne. Dzisiaj, w kolejnym dniu zebrań kontrolnych szeregowych rezerwy i pospolitego ruszenia w Warszawie, winni stawić się: 1) przynależni ewidencyjnie do PKU. nr. 1: (1 komisarjat), wszyscy ur. w r. 1894 — w komisji kontrolnej nr 1. mieszczącej się w Cytadeli, budynek nr. 25, (II kom.), wszyscy ur. w r. 1891 i 1892 — w komisji nr. 2 (Cytadela, bud. nr. 63) i (3 kom.), ur. w r. 1893, nazwiska których rozpoczynają się na G i M. — w komisji nr. 3 (Cytadela, bud. nr. 142, 2) przynależni ewidencyjnie do PKU. nr. 2: (13 kom.), ur w r. 1903 (od A do J) — w komisji nr. 1 (koszary 1 p. szwoleżerów, ul Ułańska 16, bud. nr. 79) i (9 kom.), wszyscy ur. w roku 1891 i 1892 — w komisji nr. 2 (koszary 1 DAK., ul. 29 Listopada nr. 1, bud. nr. 68), 3) przynależni ewidencyjnie do PKU. nr. 3: (18 kom.), wszyscy ur. w r. 1903 i (24 kom.), ur. w r. 1903 (od A do J) — w komisji w koszarach 1 pułku szwadronu taborów, ul. 11 Listopada nr. 13-a, oraz 4) przynależni ewidencyjnie do PKU. nr. 4: (6 kom.), ur. w r. 1900 (od T do Z) — w komisji nr 1 (koszary Blocha w Al. 3 Maja 9), (7 kom.), ur. w r. 1900 (od P do R) — w komisji nr. 2 (koszary 1 p. lotniczego w Mokotowie, bud. nr. 5) oraz (8 kom), ur. w r. 1888 (od L do R) — w komisji nr. 3 (koszary Blocha w Al. 3 Maja nr. 9).

LISTY DO REDAKCJI

Szanowny Towarzyszu Redaktorze!

Dopiero w dniach ostatnich dowiedziałem się przypadkowo, iż p. Władysław Sieroszewski opublikował w N-rze 263 dodatku ilustrowanego „Głosu Prawdy" z dnia 26 września r. b. artykuł o Kongresie F. V Z. w Genewie. W artykule tym p. Sieroszewski stwierdza, że ogłosiłem w „Robotniku" z dn. 5 września r. b. mijające się z prawdą sprawozdanie z tegoż Kongresu. Niniejszem oświadczam, że na niesłuszny zarzut odpowiadam skierowaniem sprawy do Sądu Ak. Koła Przyj. Ligi Narodów w Warszawie.

Z socjalistycznem pozdrowieniem

Bronisław Wertheim.

Warszawa, 13 września 1928 roku.

RUCH ZAWODOWY

BACZNOŚĆ ROBOTNICY SZEWCY!

Wobec akcji strajkowej w Łodzi, Międzyrzecu i Ostrogu n/H. wzywamy Was do omijania tych miast.

Zarząd Główny Związku Skórzanego.

Ruch kult.-oświatowy

Zarząd Okręgowy TUR. Warszawa - Podmiejska. Dyżury Sekretarjatu odbywać się będą we wtorki i piątki od godz. 5 — 7-ej w lokalu przy ul. Długiej nr. 19.

Obecność wszystkich członków obowiązkowa.

Zarząd Koła „Wola" Młodz. TUR. wzywa wszystkich członków koła o przybycie na zebranie, mające się odbyć dnia 28 b. m. o godz. 10 rano w lokalu Zw. Pracowników Użyteczności Publicznej, ul. Warecka 7, II piętro.

Z sądów.

UNIEWINNIENIE DR. DYMOWSKIEGO.

Znany z propagandy „rozwojowej" i rozmaitych imprez b. poseł chadecki dr. Dymowski stanął wczoraj przed Sądem Okręgowym pod zarzutem dokonania oszustwa przez wystawienie czeków bez pokrycia i fikcyjnych weksli. Sąd uniewinnił Dymowskiego. Dymowski siedział przez 3 miesiące w areszcie prewencyjnym, gdyż nie złożył kaucji w wysokości 100.000 złotych.

DZIŚ WYROK W SPRAWIE BOCKI.

Wczoraj zeznawali ostatni świadkowie, poczem prokurator Gelertner wygłosił przemówienie oskarżające poparte przez rzeczników powództwa cywilnego adw. Berensona i adw. Ruffa. Po mowie obrońcy adw. Margolisa, sąd odroczył posiedzenie do dnia dzisiejszego Dziś przemawia drugi obrońca adw. Henryk Ettinger (senjor), następnie po ewentualnej replice stron, sąd ogłosi wyrok. H. O.

Z WCZORAJSZEJ GIEŁDY

Dewizy New-York notowano 8.90, dolary 8.89, Bank Polski płacił za dewizy 8.88, za dolary 8 87. Tranzakcje kablem New-York przeprowadzono na 891.95 za 100 dolarów. W grupie dewiz europejskich podniósł się Paryż, obniżył nieco Zurych. Między bankami płacono za dewizy Gdańsk 172.90, dewizy Berlin 212.40.

Na rynku prywatnym dolary 8.89, ruble złote 4 65 w żądaniu, 4.65 w płaceniu. Tranzakcje czerwońcami sowieckiemi przeprowadzano na 2.40 dol.

Na rynku akcyj obroty były w dalszym ciągu małe, nastrój spokojny. Dał się odczuwać w niektórych gatunkach brak materjału. W grupie bankowej podniósł się nieznacznie Bank Polski, z 174.00 na 174.50. W dziale akcyj przemysłowych obniżyły się Lilpopy z 37 00 na 36.50, Modrzejów z 34.50 na 34.00, natomiast Ostrowiec podniósł się z 114.00 na 115.00. Silnej zniżce uległy Starachowice, z 46.00 na 44.00. W dziale pożyczek państwowych podniosła się bardzo znacznie 5 proc Premjowa Pożyczka Dolarowa z 99.00 na 104.00, zwyżkowała również 4 proc. Premjowa Pożyczka Inwestycyjna (z 118.25 na 119.25). Listy zastawne ziemskie uległy zniżce.

NOWOCZESNE URZĄDZENIA TECHNICZNE W KOLEJNICTWIE

Min. Komunikacji odbywa obecnie próby nad możliwościami zastosowania komunikacji telefonicznej w pociągach P. K. P. Tytułem próby zainstalowane mają być aparatury telefoniczne w kilku pociągach pośpiesznych. Telefony w pociągach istnieją już oddawna zagranicą. (P. I. D.).

CO USŁYSZYMY PRZEZ WARSZAWSKIE RADJO

DZIŚ.

11.50 — 12.10 Sygnał czasu z Warszawskiego Obserwatorjum Astronomicznego, hejnał z Wieży Marjackiej w Krakowie, komunikat lotniczo - meteorologiczny gospodarczy i nadprogram. 15.30 — 16.00 — Przerwa. 16.00 — 16.55 Koncert z płyt gramofonowych. 16 55 — 17.10 Przerwa. 17.10 — 17.35 Odczyt „Definicja życia". 17.35 — 18.00 Odczyt „O zwyczajach i uroczystościach Uniwersyteckich". 18 00 — 19.00 Program dla starszych dzieci i młodzieży. 19.00 — 19.20 Rozmaitości. Komunikat Tow. Zachęty do Hodowli Koni w Polsce 19.20 — 19.30 Przerwa. 19.30 — 19.55 „Radjokronika". 79.50 — 20.10 Sygnał czasu z Warszawskiego Obserwatorjum Astronomicznego, oraz komunikat rolniczy 20.10 — 20.30 Nadprogram, komunikaty. 20.30 — 22 00 Operetka Fr. Lehara „Druciarz". — 22.00 — 22.30 Komunikat lotniczo - meteorologiczny. Komunikaty PAT-a. Komunikaty: policyjny, sportowy, nadprogram. 22.30 — 23.30 Transmisja muzyki tanecznej

JUTRO.

10.15 — 11.45 Transmisja nabożeństwa z Katedry Poznańskiej. 11.50 — 12 05 Sygnał czasu Warszawskiego Obserwatorjum Astronomicznego, komunikat lotniczo - meteorologiczny. 12.05 — 14.00 Transmisja Inauguracji Roku Akademickiego z Uniwersytetu Warszawskiego. 14.00 — 14 20 Odczyt „Zaopatrzenie budynków gospodarskich na zimę. 14.20—14.40 „Pogadanka dla gospodyń wiejskich". 14.40—15.00 Odczyt „Najważniejsze wiadomości i wskazania rolnicze". 15.00 — 15.15 Komunikat meteorologiczny, nadprogram. 15.15 — 17 20 Transmisja koncertu z Filharmonji Warszawskiej. 17.20 — 17.45 Audycja poświęcona pamięci porucznika Stanisława Króla-Kaszubskiego. 17.45 — 18 45 Koncert popularny. 18.45 — 19.00 „Chwilka lotnicza". 19.00 — 19 20 Rozmaitości oraz komunikat Tow. Zachęty do hodowli koni w Polsce. 19.20 — 19.45 Odczyt „Z włóczęgi myśliwskiej". 19 45 — 19.55 Aktualje. 19.55 — 20.00 Sygnał czasu z Warszawskiego Obserwatorjum Astronomicznego. 20.00 — 20.25 Rozrywki umysłowe. 20.30 — Koncert wieczorny. 22.00—22.30 Komunikat lotniczo - meteorologiczny. Komunikaty P. A T., Komunikaty: policyjny, sportowy i nadprogram. 22.30 — 23.30 Transmisja muzyki tanecznej.

ATENEUM

gmach Z. Z. K. Czerwonego Krzyża 20)

W sobotę dnia 27 paźdz. — popołudniowe dla młodzieży po cenach zniżonych:

„W A N D A"

C. K. Norwida. Początek o godz. 4 pp. Wieczorem: „Obrzęd ludowy Andrzejek i insenizacja pieśni ludowych" — pocz. 8 w. W niedzielę dnia 28 paźdz. — popołudniowe dla młodzieży: „Obrzęd ludowy Andrzejek i inscenizacja pieśni ludowych (początek 4 pp.). Wieczorem: „Obrzęd ludowy Andrzejek i inscenizacja pieśni ludowych (pocz. 8 w.).

BILETY w cenie od 50 gr. do 5 zł nabywać można dla grup (zbiorowo) w Sekretarjacie teatru Ateneum, ul. Czerwonego Krzyża 20, II piętro, pokój nr. 50, w godzinach od 10—3; tel. 311-13; w Komisji Międzyzw. Kult.-Art., ul Chmielna 49 m. 3, tel. 73-42; w Kom. Art.-Kult. przy Radzie Zw Zaw. w gmachu ZZK, IV piętro, tel 274-55 i w Księgarni Robotn., ul. Warecka 9.

TEATR i MUZYKA

Dziś w teatrach miejskich

Wielki

o 3-ej pp. „Hrabina"
o 8-ej w. „A i d a"

Narodowy

o 8-ej Dziękuje za służbę"

Letni

o 8-ej „Premjowana piękność"

Teatr „Ateneum" (Czerwonego Krzyża 20). Dziś o godz. 8-ej wiecz. inscenizowane pieśni ludowe i obrzęd „Andrzejek". Akompaniament kwartetu, kostjumy ludowe oryginalne łowickie

Teatr Wielki. „Hrabina". Wieczorem „Aida".

Jutro „Poławiacze Pereł".

Teatr Narodowy. Dziś, jutro i pojutrze „Dziękuję za służbę". We wtorek premjera „Pana Jowialskiego"

Teatr Letni. „Premjowana piękność".

Teatr Polski. „Przedmieście". W niedzielę o godz. 3 popoł. „Broadway".

Teatr Mały. „Słomiani wdowcy". W niedzielę o godz. 3.30 p p. „Kochanek p. Vidal".

Teatr „Czerwony As". Przeszkolenie wojskowe".

Qui Pro Quo. „Czy Anna jest Panna" W sobotę 3-go listopada premjera sensacyjnej rewji.

Teatr Morskie Oko. Dziś nowa rewja p. t. „Klejnoty Warszawy".

Z Filharmonji. Jutro na poranku muzycznym poświęconym muzyce francuskiej grać będzie jako solista p. Kazimierz Wiłkomirski i wykona koncert wiolonczelowy Lalo. Dyryguje p. Oziminski. Jutro popołudniu odbędzie się recital pjanistki Marji Karklin laureatki konserwatorjum w Rydze. Będzie to pierwszy koncert z cyklu wymiennych koncertów uczelni muzycznych polskich i zagranicznych.

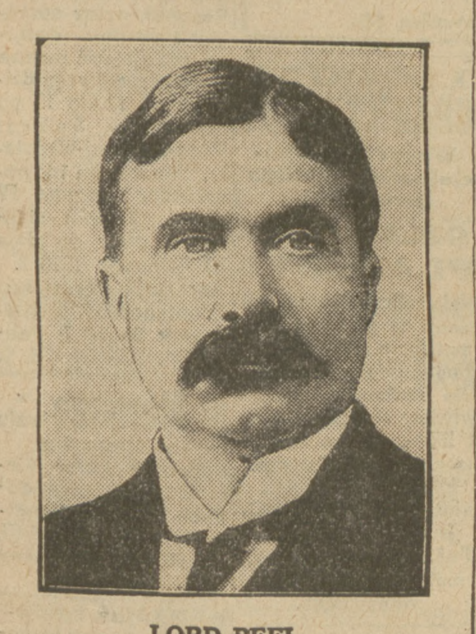
Recital fortepianowy Bolesława Kona. W środę w sali Konserwatorjum recital fortepianowy laureata warszawskiego Konserwatorjum Muzycznego Bolesława Kona. W programie: Bach, Beethoven, Schuman, Skriabin, Szymanowski i in. Bilety w filji kasy teatrów Miejskich, Marszałkowska nr. 98, Biuro Orbis.

Festival czeskiej muzyki w Konserwatorjum. W sobotę, 27 b. m. w sali Konserwatorjum wielki festival, poświęcony czeskiej muzyce kameralnej z udziałem słynnego kwartetu czeskiego pianisty prof. Hermana oraz śpiewaczki Benickiej - Rochowej.

Teatr dla dzieci w „Capitolu", ul. Marszałkowska 125. W niedzielę 12 m. 15 w poł baśń fantastyczna z tańcami „Zaczarowane kruki" oraz pantomina „W krainie zaczarowanych motyli".

Cyrk. Dziś bogaty program otwarcia.

NOWY MINISTER BRYTYJSKI

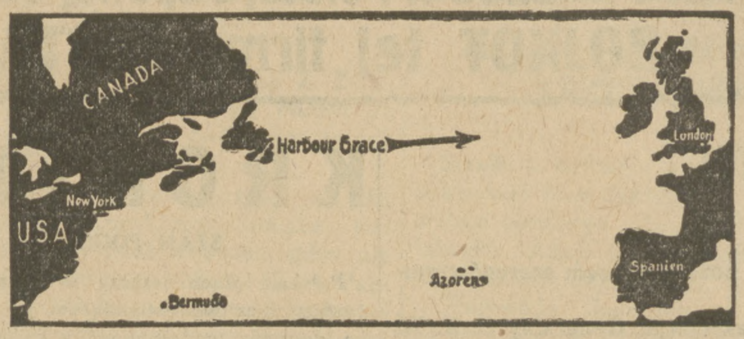

LORD PEEL
został mianowany na miejsce ustępującego lorda Birkenheada ministrem dla spraw Indji Wschodnich.

Zaginiony lotnik Macdonald

LOTNIK MACDONALD
który podjął się dokonać lotu z Ameryki do Europy w ciągu 18 godzin, zginął.

Plan lotu Macdonalda z Herbour-Grace.

Artykuły i korespondencje przeznaczone do „Matki i Dziecka" należy przesyłać do redakcji „Robotnika" dla tow. Janiny Ryngmanowej.

TRAGICZNA SMIERĆ SZESCIOLETNIEGO CHŁOPCA POD KOŁAMI SAMOCHODU

W dniu wczorajszym ulicą Łucką jechał samochód prywatny nr. 7371 prowadzony przez niejakiego Hecka. Przez jezdnię przebiegał wówczas tuż przed samochodem 6-letni Moszek Guterman. Chłopiec powracał ze szkoły, a ujrzawszy po drugiej stronie idącego ojca, zamierzał pospieszyć do niego, celem przywitania go. Chłopiec tak niespodziewanie wbiegł na jezdnią, że kierowca nie zdążył zahamować, mimo użycia ręcznego i nożnego hamulca. Potrącony przez skrzydło, Guterman upadł i dostał się pod koła. Działo się to w oczach licznych przechodniów. W jednej chwili zebrał się tłum, który przybrał groźną postawę wobec kierowcy. Obawiając się zemsty ze strony tłumu, Heck pojechał dalej Dopiero na alarm przechodniów nadbiegł pełniący przy zbiegu ul. Wroniej i Łuckiej służbę posterunkowy, który samochód zatrzymał, odprowadzając Hecka i jadącego z nim Pikuteckiego do 6-go kom. p. p. Tymczasem świadkowie strasznego wypadku przenieśli nieszczęśliwe dziecko do mieszkania rodziców jego przy ul. Łuckiej nr 15. Tam wkrótce przybył lekarz Pogotowia, który stwierdził śmierć chłopca, wskutek pęknięcia czaszki. Rozpacz rodziców, którzy w tak tragicznych okolicznościach stracili dziecko, jest straszna. (WAD.)

MŁODOCIANY ZABOJCA

W Wołominie, na podwórzu domu nr. 2 przy ulicy Żelaznej, wynikła w dniu 24 b m. o godz. 8-mej wieczorem gwałtowna kłótnia pomiędzy mieszkańcem tego domu Czesławem Owczarkiem, a 27-letnim Romanem Kopyciem, przybyłym ze wsi Lipiny (pow. Radzymiński). W trakcie kłótni 17-letni Owczarek pochwycił pręt żelazny i zadał nim cios w głowę przeciwnika. Cios był tak niefortunnie wymierzony, że Kopyć po upływie paru godzin wskutek otrzymanej rany zmarł Młodocianego zabójcę aresztowano, przekazując do dyspozycji władz sądowo-śledczych (KC.).

RACHUNEK RESTAURACYJNY POWODEM KŁÓTNI PRZYJACIOŁ

Wolf Kacman i Szulim Lewin, biuralista to ludzie, których łączy serdeczna przyjaźń. Po dłuższem niewidzeniu spotkali się oni zupełnie przypadkowo na ulicy. Po serdecznem powitaniu, Kacman zaprosił swego przyjaciela Lewina na kolację do restauracji „Wróbla" przy ul Mazowieckiej. Dla urozmaicenia wieczoru, zaprosił również do towarzystwa dwie sympatyczne znajome panienki. Po smacznej kolacji, zakrapianej obficie trunkami, przyszedł wreszcie czas na uregulowanie rachunku. Wtedy na tem tle doszło pomiędzy do poważnej scysji. Kacman, aczkolwiek w roli fundatora, uchylił się od zapłacenia całkowitego rachunku i zaproponowł uiszczenie go do spółki. Lewin odmówił, wobec czego przy stoliku poważnionych ukazał się wezwany przez kelnera post I-go kom. Ponieważ obecność przedstawiciela władzy nie przyczyniła się do zapłacenia rachunku, przeto obydwaj panowie, pożegnawszy uprzednio towarzyszki, pod przewodnictwem policjanta. udali się do komisarjatu. Na ulicy jednak doszli do kompromisu i należność wspólnie wpłacili asystującemu ich kelnerowi. Po chwili Lewin począł nagromadzoną w sobie złość wylewać pod adresem Kacmana, wobec czego zachowaniem swoim spowodował, że policjant sprowadził Kacmana i Lewina do komisarjatu, gdzie sporządzono protokuł za zakłócenie spokoju publicznego. (WAD.).

KRADZIEŻ BENZYNY Z CYSTERNY

W dniu wczorajszym przybyła na stację Warszawa - Wschodnia Towarowa cysterna nr. 552114, wioząca ładunek benzyny ze stacji Jasło. Wczoraj rano ekspedytor kolejowy, sprawdzając zawartość cysterny, stwierdził brak 1.556 kg benzyny. Narazie nie udało się jeszcze ustalić, czy kradzieży tej dokonano w drodze, czy też już na stacji w Warszawie. (KC.).

ZDEMASKOWANY AMATOR CZEKOLADY

Właściciel fabryki cukrów i czekolady przy ul Cichej nr. 4 Józef Domański, stwierdził, że któryś z jego pracowników dopuszcza się systematycznej kradzieży czekolady. Postanowił tedy osobiście złodzieja zdemaskować i w tym celu przeprowadził rewizję osobistą przy wychodzących po pracy z fabryki robotnikach. Rewizja dała wynik pozytywny, gdyż w kieszeniach ubrania pracownika Karola W., Domański znalazł ukrytą czekoladę wartości 100 zł. Nieuczciwego pracownika D. oddał w ręce policji 10-go kom. p. p Po sporządzeniu protokułu, W. pozostawiono do dyspozycji władz sądowych. (WAD.).

CO GRAJĄ KINA?

„Apollo": „Tajemnica starego rodu"
„Colosseum": „Romans panny Opolskiej"
Casino: „Anioł ulicy".
Kino „Capitol": Pat i Patachon jako „Strażnicy cnoty".
Filharmonja: „Miłość i łzy Szopena".
Miejski: „Chata Wuja Toma".
„Palace": „Tajemnica starego rodu".
Pan: „Moulin Rouge".
Rococo: „Burza".
Splendid: „Musisz się ożenić" i „Ostatni dzień kawalera" z Klarą Bow.
Wodewil: „Zakazana kobieta".
Światowid: „Córka Zorry".
Stylowy: „Burza".

ZE SPORTU

DZISIEJSZE ZAWODY SPORTOWE.

Agrykola: godz. 14 wewnętrzne zawody lekkoatletyczne KS. Polonia. Podczas tych zawodów odbędą się próby bicia rekordów polskich w rzutach kulą i młotem przez Górskiego.

Boisko Skry: godz. 14 Gwiazda — Kordjan

Boisko AZS: godz. 14.30 Ogniwo — Hakoah, o godz. 13 Ogniwo II — Hakoah II.

Boisko Polonji: godz. 14.30 Polonja komb. — Ascola

Boisko 1 p. radjo o godz. 13 turniej robotniczych klubów o puhar Kraftu. Grają Kraft — Błyskawica, o godz. 14.30 finał o pierwsze miejsce Promień — Czarni.

SKRA — RUCH.

Również jutro na boisku Skry spotkają się w meczu o mistrzostwo kl. A WRSKO. Ruch ze Skrą.

WALNE ZEBRANIE RKS. „LILPOPIANKA".

Dziś odbędzie się w lokalu klubowym (Bema 65) o godz. 17 w pierwszym terminie, o 17.30 w drugim walne zebranie członków RKS. Lilpopianka. Obecność wszystkich członków obowiązkowa.

PRZEPISY O REKORDACH LEKKO - ATLETYCZNYCH ZRSS.

Aby uchronić rekordy od niedokładności w pomiarach, najwyższa robotnicza władza sportowa wydała następujący regulamin Rekord będzie uznany, o ile wynik jest zanotowany według 3 sztoperów, przez 3 sędziów, uznanych przez WRSKO.

Rzuty i skoki mają być mierzone taśmą stalową i zatwierdzone przez 3 sędziów z WRSKO. W protokule trzeba zaznaczyć datę, boisko i warunki atmosferyczne.

Protokuły takie należy skierowywać do miejscowego RSKO, gdzie będą zatwierdzone i przesłane do ZRSS.

ZAWODY LEKKO - ATLETYCZNE.

Dziś o godz. 3 popoł. rozpoczynają się zawody lekko - atletyczne o mistrzostwo RKS. Skry W programie 100 mtr. skok wzwyż, rzut kulą, 1500 i 400 mtr. Jutro dokończenie zawodów.

MECZ KOLARSKI SKRA — ŚWIT.

Jutro o godz. 12 na torze Skry odbędą się zawody pomiędzy najlepszemi robotniczemi zespołami kolarskiemi stolicy Skry i Świtem. Program obejmuje biegi. 1) 1000 mtr, 2) drużynowy, 3) —handicap, 4) z 4 startów, 5) 25 km.

ROZGRYWKI O MISTRZOSTWO W. R. S. K. O.

Jutro odbędą się następujące mecze o mistrzostwo WRSKO.

Klasa „C".

Jawor — Siła (Warszawska) boisko Marymont godz. 11

Markowia — Żoliborz boisko Marymont, godz. 12.

Lilpopianka — Wat, boisko Marymont, godz. 10.

Klasa „B".

Gwiazda — Świt boisko do wspólnego porozumienia się obu klubów.

Ogniwo — Sarmata, boisko Skry, godz 11-ta.

DZIEWIĘĆDZIESIĄTA ROCZNICA URODZIN BIZETA

JERZY BIZET
kompozytor francuski, twórca nieśmiertelnej opery „Carmen" urodził się 25-go października w Paryżu przed 90 laty.

WARUNKI PRENUMERATY: w Warszawie z odnoszeniem miesięcznie zł. 5.40, bez odnoszenia zł. 4.70, na prowincji miesięcznie zł. 5.40, zagranicą zł. 8.— Za zmianę adresu 50 gr. CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwyczajne gr. 20, komunikaty i nadesłane gr. 80, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wyraz gr. 20. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy o 50 proc. taniej. Ogłoszenia tabelaryczne i fantazyjne o 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń w tekście 5-szpaltowy, układ zwyczajnych — 10 szpaltowy. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Redaktor naczelny MIECZYSŁAW NIEDZIAŁKOWSKI.

Redaktor odpowiedzialny MARJAN MURAWSKI. Wydawca RADA NACZELNA P. P. S.

Odbito w druk. „Robotnika", Warecka 7.